

özgürlük için .com e-dergi

**Huzurlarınızda:
Pardus Kurumsal 2**

Erlang Diline Giriş

**Wiimote ile
Clementine'e
Hükmedin**

**Hızlı, İşlevsel, Estetik:
Lancelot**

Ozan ÇAĞLAYAN:

"Uzun vadede kararlı bir sürüm arayanlar için..."

03.	Editörden
04-07.	Haberler
08-11.	Pardus Kurumsal 2 İzlenimleri
12-16.	Lancelot
17-19.	qBittorrent
20-21.	Geany İncelemesi
22-23.	Wiimote ile Clementine Kullanımı
24-27.	Twitter'ın Püf Noktaları
28-30.	OpenOffice.org Basic Dersleri - 4
31-32.	Erlang Diline Giriş
33-36.	Röportaj: Ozan ÇAĞLAYAN
37.	Son Sayfa

Bu Sayının Editörü:

Emre FIRAT

Katkırcılar:

Ali İŞİNGÖR, Aydın DEMİREL,
Ayhan YALÇINSOY, Ertan GÜVEN,
Gizem BELEN, Hakan HAMURCU,
İrem ÇOBANOĞLU, Mehmet EMRE,
Murat KALEKAPTANI,
Mustafa CEYLAN, Ozgn ÇAĞLAYAN,
Pınar YANARDAG, Server AÇIM,
Uğurcan ERGÜN.

Tasarım:

artistanbul

(Pınar ESKİKAN)

Kapak Görseli:

[shutupyourface](#) (CC by-nc-nd)

Özgürlüğün e-dergisi,

[Creative Commons](#)

(by-nc-sa) 3.0 ile lisanslanmıştır.

Pardus ismi ve logosu,

TÜBİTAK UEKAE'nin tescilli markasıdır

Bu yayın, [Özgürlüğün](#) topluluğu tarafından hazırlanmaktadır.

“Kimi zamansa sadece Özgürlük İçin!”

Merhaba Pardus Topluluğu,

“Bazen birçok şey yapmak gerekir hayatta. Kimi zaman başkaları istediği için, kimi zamansa sadece Özgürlük İçin...”

Her şey 10 Şubat'ta saat 17:45'te gelen “Bu sayının editörü olur musun?” sorusu ile başladı. İlk başta yapamayacağımı düşünüyordum. Ama gördüğünüz gibi yazarlarımızın da yardımıyla dergiyi hazırlamış bulunuyoruz :).

Bu sayımız diğer sayılardan farklı olarak, yazarlarımızın her konuda yazabileceklerini düşündüğümüz, kapak konusu olmayan bir dergi oldu. Yazarlarımızın yazdıkları konuların çok ilgi çekici olduğunu şimdiden söyleyebilirim sanırım.

Sayımızda bulunan yazılara kısaca değinecek olursak:

Kurumsal 2'nin çıkışının ardından gelen bu sayımızda güzel bir Kurumsal 2 İncelemesi ve Kurumsal 2 Sürüm Yöneticisi Ozan ÇAĞLAYAN ile yapılmış bir röportaj sizleri bekliyor.

Birçoğumuzun takip ettiği OpenOffice.org Basic Dersleri'nin 4'üncüsü ve dergimizde yeni olan, yazarından edindiğimiz bilgiye göre sonraki sayılarda da devamı geleceğini öğrendiğimiz Erlang dilinin kısaca tanıtımı ve ilk dersi dergimizin eğitim kategorisinde yerini almış durumda.

Dergimizde, kullandığınız Torrent uygulamalarına alternatif olacak qBittorrent paketinin tanıtımı mevcut.

Dünya'da birçok kişinin kullanmakta olduğu sosyal paylaşım sitelerinden biri olan Twitter tanıtımı da bu sayımızı renklendiren incelemeler arasında.

Kısaca şunu söyleyebilirim ki sayımızın içerikleri her ay olduğu gibi çok zengin. Okuduğunuzda beni anlayacağınızdan eminim. :)

Bu yazılar tabi ki aramızdan, boş vakitlerinden feragat edip klavyelerini ve bilgilerini konuşturan emektar yazarlarımız tarafından yazıldı. Yazarlarımıza ve bana verilen bu görevde desteğini esirgemeyen Zeynep DİKİCİ'ye ve Ertan GÜVEN'e ve beni bu görevi layık gören topluluk yöneticilerimiz ayrı ayrı teşekkür ediyorum. “Desteğiniz için teşekkürler, iyi ki VARSINIZ” :)

Evet daha fazla uzatmadan sizi dergimizin 31. sayısı ile baş başa bırakıyorum.

Umarım beğendiğiniz bir sayı olur. İyi Okumalar... :).

Lumaxart (CC by-sa)

Pardus Kurumsal 2 Çıktı!

2005 yılı başından bu yana bireysel kullanıcılara yönelik ürünler sunan Pardus Projesi, bu ürünler temel alınarak yürütülen entegrasyon çalışmalarındaki deneyimleri ışığında 2010 yılından bu yana hazırlığı süren kurumsal ürününü duyurdu.

Kurumsal kullanıma yönelik ürünle birlikte göç, geliştirme, kurulum, destek ve eğitim konularında iş ortaklığı programları da geliştiren Pardus, katma değeri yüksek bir ekosistem ile ülke ekonomisine katkıda bulunuyor.

Lider-Ahenk gibi ölçeklenebilir merkezi yönetim araçları, sunucu-istemci mimarisine destek (PTSP) gibi teknik özelliklerin yanı sıra Pardus Kurumsal 2, üç yıl için planlanan uzun dönem destek (LTS) garantisi sunması planlanıyor.

Android Market Açılıyor

Android Market Türkiye, Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri ve Mısır'da bugüne kadar kapalıydı ve satılan Android cep telefonlarında resmi Market uygulaması yoktu.

Pardus Kurumsal 2, önümüzdeki günlerde TÜBİTAK'ta düzenlenecek kokteyl ile basın mensuplarına ve davetlilere tanıtılacak.

Daha çok bilgi için [sürüm notlarını](#) okuyabilir, denemek için [FTP sitesinden](#) indirebilirsiniz.

Sevindirici haber, Google'ın daha önce uygulamanın kapalı olduğu ülkelerdeki Telekom firmalarıyla bir anlaşmaya vardığı şeklinde geldi.

Henüz kesin bir tarih yok, fakat önümüzdeki birkaç ay içinde Android Market'in cihazlarda görünmeye başlayacağını söyleyebiliriz.

Google'ın uygulama mağazası eksikliği, Android'in rakipleri için büyük bir nimetti, bakalım Android'in bu atağına nasıl karşılık verecekler?

Görünen o ki, yakında özgür yazılımcı olmak, daha da revaçta olacak :). Android ile ilgili haberleri yakından takip etmeye devam edeceğiz.

Xfce Vakfı Kuruldu

Son yapılan FOSDEM'de bir grup Xfce geliştiricisi, hafif bir masaüstü ortamı olan Xfce için bir vakıf kurmaya karar verdi. Geliştiriciler, birkaç yıldır böyle bir vakıf kurma fikrini tartıştıklarını ancak bir anlaşmaya varamadıklarını söylediler. Xfce son olarak, iki yıllık bir aradan sonra 4.8 sürümüne yükseltilmişti.

8 kurucu üyesi olan Xfce Vakfı henüz tescillenmedi. Bu sekiz kurucu üyeden Jannis POHLMANN vakfın yönetim kurulu başkanı, Nick SCHERMEN başkan yardımcısı ve Jérôme GUELFUCCI başkan yardımcısı ve sayman olarak seçildi.

Yönetim kurulu iki yıllık bir görev süresine sahip ve kurulun ilk resmi toplantısının 1 Mart'ta gerçekleştirilmesi planlandı.

Birleşmenin maddeleri ve diğer evraklar yakın gelecekte xfce.org sitesinde yayınlanacak. Vakıflar bağışların, web sitesi gibi fon kaynaklarının koordine bir şekilde toplanması ve kullanılmasını sağlayarak özgür yazılıma olan faydasını kanıtlayabilir. Ayrıca yazılımların telif haklarıyla ilgili bir yazılım havuzu görevi görebilirler.

Kaynak: [The H Online](#)

Mor Penguen Geliyor!

Bilişim sektöründeki kadın sayısı, maalesef çok az. Hele ki tüm çalışanlar arasındaki orana baktığımızda azınlıkta olduklarını çok rahat görebiliyoruz. Söz konusu Türkiye olduğunda da, "Linux ile ilgili çalışmalar yapan kadınları sayar mısınız?" desek, maalesef herkesin bildiği bazı isimler ortaya çıkacak sadece. Bu durumu değiştirebilecek, kadınlara özgür yazılım alanında ne kadar yer bulabileceklerini gösterebilecek ve neler yapabilecekleri konusunda bilgi verebilecek bir gezegen projesi ortaya çıktı: Mor Penguen!

Adının da yine kadınlardan ve özgürlük hedeflerinden esinlenerek Mor Penguen olması kararlaştırıldı. Penguen tamam da

neden mor? Mor rengi, tüm dünyada kadın hareketlerinin simgesi olarak kabul ediliyor. Bunun sebebi olarak birkaç düşünce öne sürülüyor. Mor renginin, kadını simgeleyen mavi ile erkeği simgeleyen kırmızının tam ortası olması, bu düşüncelerden biri. Renk uzmanlarına göreyse kadın ve erkek renginin birleşimi, hakların eşitliğini de simgeliyor. Kadın ve LGBT hareketlerinde mor renk kullanılmaktadır.

Her Taraf Mor Olacak!

Özgür yazılım ve Linux dünyasındaki kadınların varlığına dikkat çekmek, güçlenebilmelerini sağlamak, organize

olmayı kolaylaştırmak için gezegenin faydalı olacağına inanıyoruz.

Şu anda gezegenimizi duymuş birkaç kişi bulunuyor sadece. Etrafınızdaki kadınlara bu

fikri ulaştırırsanız, giderek güçlenen ve haklarını sonuna kadar arayıp bilişim dünyasındaki oranlarını artıracak güçlü bir topluluk olabiliriz. Gezegenimizi RSS ve Atom beslemeleri üzerinden takip edebilirsiniz. Gezegen'e katılmak için buradaki açıklamaları okuyabilirsiniz. Facebook, Twitter ve Tuxweet üzerinden de kadınlarımızı takip edebilirsiniz.

Maskotumuzun Adı Belli Oldu!

Aslında özgür yazılımı dilimizde en iyi anlatabilecek karşılık "imece" olmalı. Ortaya çıkan her şey bir ekip halinde yapılıyor. Bunun en güzel örneklerinden biri, Özgürlükçün Kağıttan Maskotu.

Maskot fikri ortaya atıldığında bizler için "Olsa eğlenceli olur" dediğimiz soyut bir fikirden başka bir şey değildi. Kullanıcılarımızdan biri oturdu, çalıştı ve ortaya çok tatlı bir maskot çıkardı. Biz de bunun üzerine, bu sevimli maskotun daha da sahiplenebilmesi için bir isim bulmaya karar verdik.

Bu noktada da yine kullanıcılarımıza danıştık. Siz ne istiyorsunuz diye soruldu. Ortaya atılan 256 isimden 10 ismi seçtik ve kullanıcılarımıza, maskotun adını seçmeleri için sunduk.

Açık Ara Sevimli!

2 hafta süren bu seçim süreci sonunda o beklediğiniz an geldi. Oyların %68'ini alarak açık ara birinci olan ismimiz "Pati", bu sevimli maskotun adı oldu :).

Öncelikle bu sevimli maskotu ortaya çıkaran Eray ŞAHBAZ'a teşekkür

ediyoruz. Bu güzel ismi ilk ortaya atan Onur SANER'e de ayrıca teşekkürlerimizi iletiyoruz.

Mutfaktan Tıkırtılar

- Benden az bıyıklısını bulsam okulda, bir kızla çıkacağım ama... (İlker Kesen)
- Gizem'in rejimden anladığı: "Doktorlar, 3 saatte bir, doyana kadar yiyin diyorlar!"
- Gökmen Görgen: "Akşam eve gideceğim, şişme şey alacağım." / İlker: "Şişme ney?" / G: "Şişme yatak oğlum!"
- Ali: Bazı hayvan türlerinin erkekleri güzel oluyor. / Pınar: - Mesela İtalyanlar gibi mi?
- Bana zengin ve aptal bir koca bulabilir misiniz? (Pınar Eskikan)
- Ali: Ofisteki kızlar elektrikli saç düzelticisi istiyor benden! / Çağlar: Abi, asıl senin ihtiyacın var gibi... (Çağlar Kilimci, Ali Abi'ye fena laf koydu)
- Allahım şöyle bir gün olacak mı: "Ali Abi, beni istemeye geliyorlar. Ofisin kahve makinesini bir günlüğüne eve götürebilir miyim?" (İrem kahve yapamayan, modern bir kızımız)

KDE'siz İlk Pardus (Bonobo)

KDE'siz Pardus isteyenler, hayallerine bir adım daha yaklaştı. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi öğrencilerinin bu sene başında başladıkları proje sayesinde KDE bağımsız bir Pardus bizlerle olacak. ÇoMaK ekibi, takvimlerine bağlı kalarak 2. Beta sürümlerini duyurdular.

ÇoMaK'ın ilk kullanılabilen sürümü büyük bir ilgiyle karşılanmıştı. Bunun üzerine çalışmalarına son hızla devam eden ekip, bu sürümlerinde birçok hata düzeltme yapmakla beraber birçok yeni bileşeni de sürüme eklemişler.

Önyüklü olarak Clementine, LibreOffice, SMPlayer ve Pidgin gibi sevdiğimiz yazılımlarla beraber isterseniz KDE bağımlılığı olmayan paketleri de artık kurup kullanabileceksiniz. İsterseniz bu konuyla ilgili tüm ayrıntıları, kendi blog yazılarından öğrenebilirsiniz.

Artık Daha Özgürsünüz!

"ÇoMaK takviminde açıkladığımız gibi KDE'siz 2011+ÇNazar'dan sonra bu özel günde ÇoMaK Ekibi olarak hazırladığımız bu 2. sürümde, Pardus'u LXDE masaüstü ortamıyla beraber kullanabileceksiniz. ÇoMaK ekibi olarak Pardus+LXDE üzerinde Manager Ailesinden Kaptan dışındaki diğer yöneticilerle kurulu halde gelmektedir. Bu süreç içerisinde LXDE'den başka Enlightenment ile ilgili de çalışmalarımız olduğundan en kısa zamanda Pardus+Enlightenment seçeneğini de sunmaya çalışacağız.

Pardus+LXDE seçeneğinde yöneticilerin ve LXDE ortamının ufak tefek eksikleri olsa da bu sürüm KDE'ye alternatif olabilecek şekilde kullanılabilir. Bundan dolayı bu sürümü iso şeklinde dağıtımaya vermeyi uygun gördük.

Pardus+LXDE masaüstü ortamı için bu adresten bilgisayarınızın işlemcisine göre 32bit ya da 64bit sürümlerinden birini indirmeniz gerekecektir. Bu sürümde standart bir Pardus kurulumu yapma olanağı bulabileceksiniz. Bu masaüstü ortamıyla birlikte Pardus kullanıcılarının severek kullandığı Firefox ilk sürümde olduğu gibi sistemde kurulu olarak gelecektir. Firefox'tan başka ofis programı olarak LibreOffice, ses ve

video için Clementine, Gnome Player, SMPlayer'ı kullanabilirsiniz. Grafik araçlarından Gimp, mesajlaşma servisi olarak Pidgin'le beraber yönetici ailesi de sistemde kurulu halde gelmektedir. Paket Yöneticisi'ni kullanarak KDE'den bağımsız diğer başka uygulamaları da

sisteminize ekleyebilir kendinize göre kişileştirebilirsiniz."

Bonobo, nesli tükenmekte olan, DNA'sı insan DNA'sına en yakın canlıdır. Bu sevimli şempanze ile ilgili ayrıntılı bilgiye [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

“Pardus Kurumsal 2” İzlenimleri

**Pardus Kurumsal 2
sürümü ile ilgili merak
ettiklerinizi bu yazıdan
öğrenebilirsiniz.**

Kurumsal 2

Pardus 2011 ile Pardus Kurumsal 2 arasındaki farkların neler olduğu konusunda, zaman zaman Pardus-kullanıcıları listesinde ve Özgürlükçin forumunda yazılar görmüşümdür. Elimden geldiğince de bu farkı anlatmaya çalışan cevaplar yazmaya çalışmışımdır.

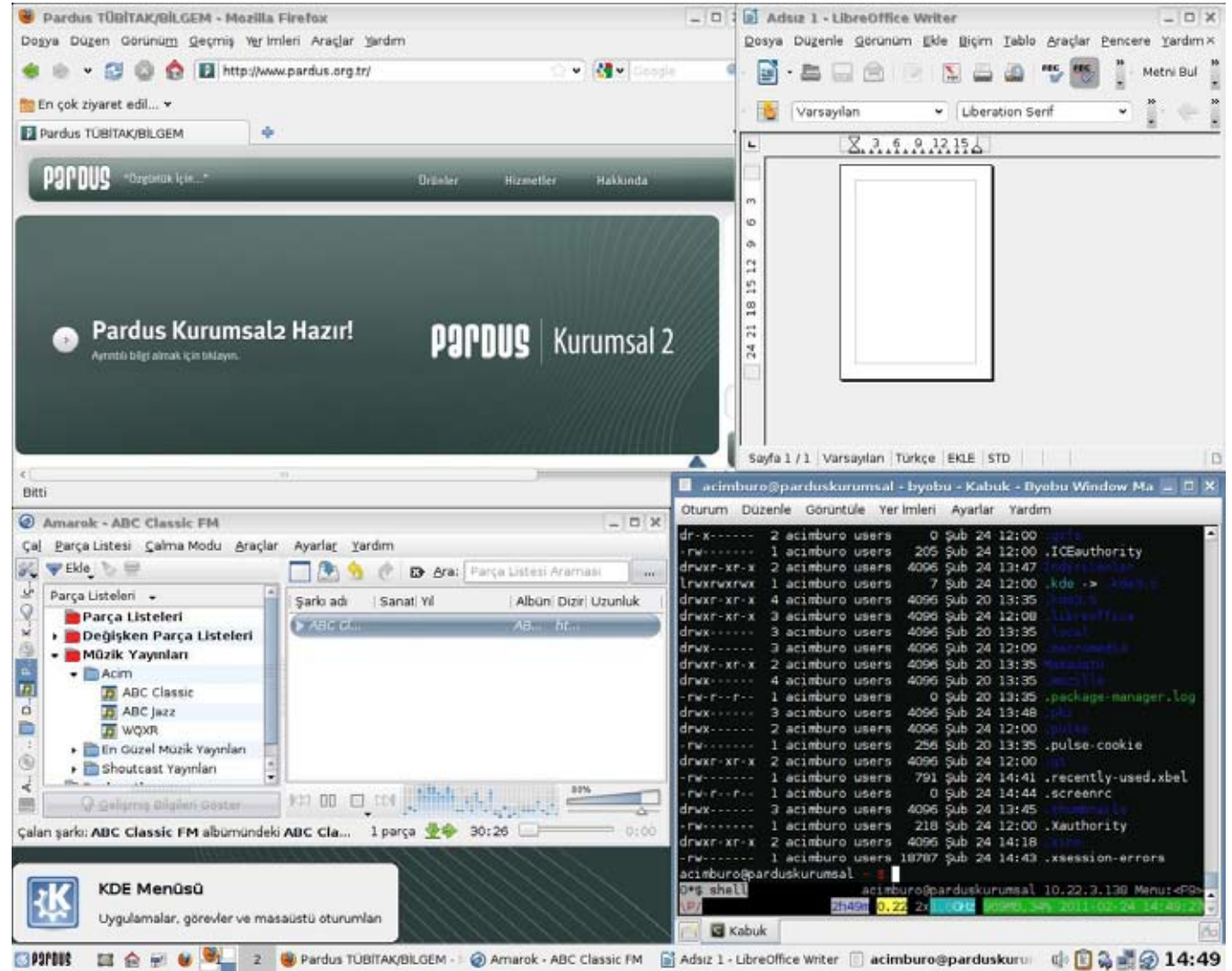
Bu soruya cevap arayan kişiler çoğunlukla Pardus ile yakın zamanda tanışmış olan, yeni Pardus kullanıcılarıdır. Benim gibi, Pardus'u ilk çıktığı günden beri kullanan, destek veren, Pardus ile ilgili gelişmeleri geliştiricilerin blog yazıları, Özgürlükçin Haberleri gibi kaynak sayfalardan ilk günlerden beri takip kişiler içinse bu sorunun cevabı zaten bilinmektedir.

Pardus 2007 sürümü temel alınarak, Savunma Bakanlığı'nın "Asker Alma Dairesi Başkanlığı" biriminindeki makinelere kurulmuş olan Pardus sürümü, aslında bir anlamda "Pardus Kurumsal 1" sürümü olma özelliği taşıdığı için, "Pardus Kurumsal 2" sürümünün adlandırılması böylesi bir neden taşımaktadır.

Pardus 2011 sürümünün hedef kitlesinin ev kullanıcıları olduğunu belirtelim. "Ev Kullanıcısı" Pardus Kurumsal 2'nin hedef kullanıcıları listesinde belki de son sıralarda olabilir. Çünkü, bu sürümün hedef kitlesinin daha çok kamu kurumları (Üniversiteler, Belediyeler, Bakanlıklar gibi...) ve özel teşebbüs kurumları (Holding, Sanayi ve benzeri...) olduğunu söylemek, sanırım yanlış bir ifade olmayacaktır.

Kararlılık ön planda

Kurumsal bir ofis ortamındaki bilgisayarlara kurulacak olan işletim sistemlerinden ilk beklenen özellik "kararlılık"tır. Yani sistemin kurulumundan tutun, birlikte çalışacağı tüm donanımlara kadar sorun çıkartmayacak bir yapıda olması gerekir

bu işletim sisteminin. Pardus'un ilk ortaya çıkmaya başladığı günlerden, Pardus 2008.2 sürümünün sonuna kadar kullanılan masaüstü ortamı olan "KDE 3" masaüstü'nün "Kurumsal sürüm" için seçilmesindeki temel neden budur.

kurumsal 2

Pardus geliştiricileri, KDE 3.5 masaüstü ortamını 2008.2 sürümü ile birlikte neredeyse “mükemmel” bir seviyeye getirmişler ve bu arada Paket Yöneticisi, YALI, Müdür gibi “Pardus’a özgü” araçlar da gelişimlerini sürdüren, “evrilirken gelişen” bir yapı kazanmışlardı. Bu sebeple, Pardus Kurumsal 2’nin mimarisinin temelinde tecrübe ve buluşların kazandırdığı olgun bir yapının varlığını sistemi kullanırken duyumsayabildiğimi söyleyebilirim.

Gerek pardus-kullanıcıları listesinde, gerekse Özgürlük için Forum’larında “Pardus Kurumsal 2’de şu paket de olsaydı, ya da bu paket de olsaydı ne güzel olurdu...” gibisinden yazıların yazıldığına, bu yazıyı hazırlama aşamalarında şahit olmuştum.

Pardus 2011 için bu türden isteklerin dillendirilmesini normal karşılayabilirim. Pardus Kurumsal 2’nin kararlı yapısının korunması adına, bir ofis ortamında ya da bir okulun bilgisayar laboratuvarında gereksinim duyulacak olan sadece temel yazılımların paket deposunda yer alması, ilkesel ve doğru bir karardır. Bu kararlı yapının yara alması demek, Pardus Kurumsal 2’nin kurulu olduğu bir ofiste işlerin

akşamaları, yazıların yazılamaması gibi aksiliklere neden olabilir. Bu nedenle, Pardus Kurumsal 2 için paket isteğinde bulunan kişilerin, istedikleri paketin bu sürümün amacına uygun olup olmadığını bir kez daha düşünmeleri gerekmektedir.

Sürümlerin Yayın Özeti

Pardus Kurumsal 2’yi, “Preview” aşamalarından beri takip ediyorum. 30 Aralık 2009 tarihinde, ilk önizleme sürümünün ardından ikinci ön izleme sürümü 2 Şubat 2010 tarihinde yayınlandıktan sonra, 8 Eylül 2010 ve 17 Eylül 2010 tarihinde iki önizleme sürümü daha yayınlandı. Bu sürümlerdeki amaç, dağıtımı test etmek isteyen benim gibi meraklı kullanıcılara Pardus Kurumsal 2’nin neye benzeyeceği hakkında fikir vermek amacını taşımaktaydı.

7 Aralık 2010 tarihli Alpha sürümünden başlayarak sürümler “32bit” ve “64bit” seçenekleriyle birlikte testçilere sunulmaya başlandı. Beta1 sürümü 13 Aralık 2010 tarihinde, Beta2 sürümü 24 Aralık 2010 tarihinde yayınlandıktan sonra, 12 Ocak 2010 tarihinde RC(Sürüm Adayı) yayınlandı. 16 Şubat 2010 tarihinde ise Kararlı Sürüm yayınlanarak kullanıcıların beğenisine sunuldu.

Sürüm Notları

Geliştiricilerin, yayınlanan sürüm hakkında detaylı bilgi vermeyi amaçladığı Sürüm Notlarında, bu dağıtımın temel felsefesi, genel özellikleri, sistem gereksinimleri gibi bilgiler verilerek, dağıtımı kurmak ve kullanmak isteyen kullanıcının bilgi ve fikir sahibi olması sağlanıyor. Dağıtımı kurmadan ve kullanmadan önce mutlaka okunması gereken bir belge olduğunu belirtelim.

Ağ Ortamındaki İncelemeler

Evrensel ağ ortamında Pardus incelemeleri yayınlanmakta ve bunlardan biri de LinuxBSDos.com'da yayınlanan "Pardus Kurumsal 2 Beta İncelemesi". Kararlı sürümün çıkışının ardından yakında yeni incelemeler yapılacaktır diye tahmin ediyorum. Genel anlamıyla, Paket Yöneticisi, Kaptan gibi "Pardus'a özgü" yapıların övgü aldığı söylemek yanlış olmayacaktır. İrili ufaklı eksikler içinse geliştiricilerin kararlı sürüme kadar düzeltereğini umut eden, iyi niyetli incelemeler ile yaklaşımdaki fark dikkat çeken detaylardan biri olma özelliğini koruyor.

Genel İzlenimler

Eski bir Pardus kullanıcısı olarak, "Pardus Kurumsal 2" sürümüne bakışımı, Akademik Bilişim 2011 etkinliğinde sunduğum Bir Birim Yöneticisinin Gözünden Pardus Kurumsal 2 başlıklı bildirimin sunum dosyana baktığınızda biraz daha iyi kavrayabilirsiniz.

Pardus Kurumsal 2'de önemli bulduğum bir özellik, Pardus Terminal Sunucusu Projesi (PTSP) ve Toplu Yönetim Araçları (Ahenk/Lider) gibi yapılar. "Akademik Bilişim 2011" etkinliğinde Pardus geliştiricilerinden Bahadır KANDEMİR ve Erdem BAYER, PTSP ve Ahenk/Lider ile ilgili bir sunum yaptılar ve burada bu yapıları anlattılar. Sanırım yakında kendilerinden bu konuda daha detaylı haberler alabileceğiz.

Bu yapı sayesinde, fikrîsel ve deneysel/deneyimsel temelleri ASAL projesinde kullanılan uygulamasında atılan "sunucu/istemci" oluşumunun bir şirket/okul/kamusal bilişim omurgasında oynadığı önemli rolün etkisini daha iyi görebilme şansına sahip olabileceğiz.

Pardus Kurumsal 2 için 3 yıl boyunca Uzun Dönem Destek (Long Term Support) olanağı verilmesi, bu dağıtımın önemli artılarından biri olma özelliği taşıyor. 3 yıl boyunca güvenlik güncelleştirmeleri ve yazılım güncelleştirmelerinin sürececek olması ise dağıtımın ayrı bir yerde olduğunun bir başka göstergesi.

Son Söz

Gerek forumlarda gerekse e-posta listelerinde çok sık gördüğüm bir yakınmanın bende oluşturduğu bir görüşü paylaşarak yazımı sonlandırmak istiyorum.

Özetle deniyor ki, "Neden şu kurum ya da bu kurum Pardus kullanmıyor?".

Bir kurumun "Pardus kullanma" kararını alabilmesi için, onun hakkında bilgi sahibi ve ardından fikir sahibi olabilmesi gereklidir. O kurumun bilgisayar sistemlerinde Pardus'a geç etmeleri için gereken kararı alacak baş yönetici başta olmak üzere, kurumun yönetiminde söz ve fikir sahibi olan ilgili tüm kurul üyelerinin de ikna olmaları gerektiğini akıldan çıkarmamak gerekir.

Pardus Kurumsal 2 ürününün kullanımının yaygınlaşması için gereken girişimlerin (kurumlarla görüşme talepleri, talebin kabul edilmesi durumunda birimin üst yöneticisine ve/veya üst kurul üyelerine gerekli sunumların yapılması, sonucun olumlu olması durumunda geç planının adımlarının planlanması gibi...) TÜBİTAK BİLGEM'in konuyla ilgili ve sorumlu ekip tarafından yapılmakta olduğunu ve/veya yapılmasının planlanmakta olduğunu tahmin ediyorum. Konuyla ilgili ve sorumlu ekip üyelerinden bazıları, yukarıda bahsettiğim girişimlerden olumlu sonuçlar alınması ve somut adımlar atılması durumunda, somut gelişmeleri kendi bloglarından zaten camia ile paylaşıyor ve Özgürlükçü platformunda da bu gelişmeleri ayrıca haber olarak duyabilme şansına sahip olabiliyoruz. Bu sebeple, bu gelişmeler konusunda sabırlı olunmasında fayda olduğu kanısındayım.

Pardus'un henüz yeni ama gelecek vaat eden 6 yaşında bir bebek olduğunu akıldan çıkarmayalım.

nasıl

Mustafa CEYLAN
mustafaceylan@live.com

Lancelot

Kralların bile işini yaparken
bir uzmana ihtiyacı var,
sizin neden olmasın?
Menünüzü karıştırma
zamanı geldi.

Pardus 2011 ile bilgisayar kullanma alışkanlıklarımızda irili ufaklı değişimler bizleri bekliyor. Pardus 2009 sürümünde de bulunmasına rağmen kullanımı yaygınlaşmamış ancak Pardus 2011 serisi ile mahzun kaderi değişecek olan Lancelot menü de bu değişikliklerden sadece birisi. Kendisi çok hızlı, kullanışlı, özelleştirebilir olmasının yanında mevcut temanızla uyum sağlayan bir menüdür.

Pardus 2011 kurulumun ardından menü tipini Kaptan ile ayarlayıp rahatça devam edebileceğiniz gibi, panele programcık ekleme seçeneğini kullanarak, uygulama çalıştırıcılar altından Lancelot menüyü kolayca ekleyebilirsiniz. Lancelot menü göze hoş görünen bir yapısı vardır. İlk etapta size farklı gelmiş olabilir.

Uygulamalar

İsminden de tahin edebileceğiniz gibi işletim sisteminizde yüklü bulunan uygulamaların sıralandığı alandır. Kick off menüden farklı olarak, sık kullanılan uygulamaların kısayollarını ve ana uygulamalar menüsünü aynı ekranda tutmaktadır. Menü simgesine tıkladığınızda karşınıza çıkan ilk ekran bu olacaktır. Ana uygulamalar menüsüyse hemen sağ tarafta alışageldiğimiz şekilde bulunmaktadır. Lancelot menüyü en çok sevecek olanlar şüphesiz, küçük ekranlı dizüstü bilgisayar kullanıcıları olacak.

Bilgisayar

Pardus altında masaüstünde bilgisayarım simgesi isteyen, "Tüm disklerimi görebileceğim bir yer diye var mı?" diyen tüm arkadaşlar, sizleri buraya alalım. Bilgisayar sekmesi tam bu isteğinizi karşılıyor. Bu alanda Dolphin üzerinden de ulaşabildiğiniz kısayollarınız, sisteminizde bağlı bulunan diskler ve harici donanımlar görünür. Yine iki ayrı alana bölünmüştür. Sol taraf klasör kısa yollarını

gösterirken sağ tarafta bulunan alandaysa bağlı disklerinizi görebilirsiniz. Takmış olduğunuz flash diskinizi ya da harici diskinizi güvenli kaldırma için tek yapmanız gereken üstüne sağ tıklayarak "Ayr" seçeneğini kullanmak. Böylece diskinizi, sisteminizden güvenli ayırabileceksiniz.

Kişiler

Mesajlaşma yazılımı olarak Kopete kullanıyorsanız, bu alanı çok seveceksiniz. Artık çevrimiçi olan arkadaşlarınızı görmek için Kopete ana ekranını açmanıza gerek yok. Lancelot menüde kişiler alanına geldiğiniz zaman otomatik olarak Kopete ile kullandığınız hesabınızdaki tüm çevrimiçi arkadaşlarınızı bu bölümde görebilirsiniz. Harika değil mi?

Belgeler

Bu alan da, diğer ekranlar gibi ikiye bölünmüştür. Sağ tarafta yeni doküman oluşturmak için Gimp uygulamasının kısayolunu göreceksiniz. Başka kısayollar da ekleyebilir ya da var olanları kaldırabilirsiniz. Bununla beraber, hemen sağ tarafta geçmişte kullanmış olduğunuz dosya ve dizinlerin listesini göreceksiniz.

Bu listeyi temizlemek isterseniz tek yapmanız gereken, sağ tıklayarak "Clear document history" seçeneğini kullanmak. Bu seçenek tüm geçmişi temizler. Eğer istediğiniz tek bir geçmiş öğesini kaldırmaksa, yapmanız gereken, söz konusu öğeye sağ tıklayarak "Remove this item" seçeneğini kullanmak.

Küçük İpuçları

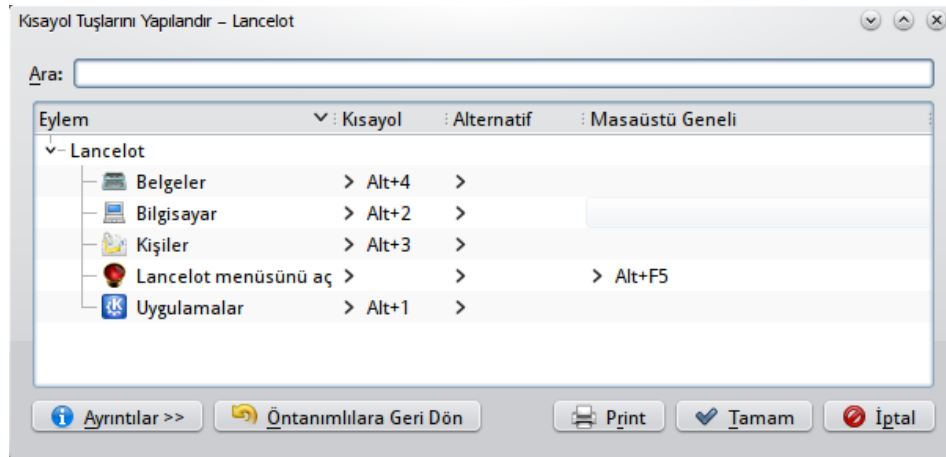
Menüde her bir öğenin yanında beliren küçük ok işaretleri görmektesiniz. Eğer fareyle bu ok işaretinin üzerine gelerseniz o uygulama ya da alt menü açılacaktır. Tam da düşündüğünüz gibi, tıklamaya gerek kalmadan menüde istediğiniz gibi dolaşabilirsiniz.

Bir diğer ipucumuz ise, Lancelot menünün en sol yanında bulunan Bilgisayar, Uygulamalar gibi bağlantıların çok geniş olmasına dair bir çözüm. Bazı kullanıcıları bu genişlik rahatsız edebilir. Tek yapmanız gereken bu düğmelerden birinin üzerine sağ tıklayarak “düğmeleri daralt” seçeneğini seçmeniz olacaktır.

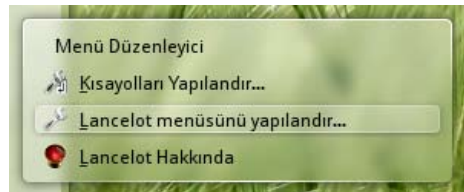
Hoşunuza gidecek başka bir konuya, Lancelot menünün boyutlandırabilir olmasıdır. Herhangi bir dizini açtığınız zaman nasıl köşelerinden tutup küçültüp büyütme işlemi yapabiliyorsanız, Lancelot menüyle de bu özelliğe sahipsiniz.

Lancelot menünün kısayolu alışkın olduğunuz gibi Alt+F1 değil, artık Alt+F5 olarak geliyor. Bununla beraber menü ekranın orta kısmında açılacaktır. Kısayolu değiştirmek isterseniz menü simgesine sağ tıklayınız ve “Configure Shortcuts...” seçeneğini seçiniz. Bu ekranla menü için istediğiniz gibi kısayollar atayabilirsiniz.

Ayarlar

Lancelot menü simgesine sağ tıkladığınızda karşınıza çıkan seçeneklerden “Lancelot Uygulama Çağırıcı Ayarları” seçeneğine tıklayınız ya da Lancelot menünün alt sağ köşesinde bulunan kadeh simgesine tıklayıp “Lancelot Uygulama Çalıştırıcı Ayarları” seçeneğini seçiniz. Karşınıza plasmoid ayar penceresi gelecektir. İlk ayar ekranımız Applet ekranıdır. Dört ayrı seçeneğimize teker teker ele alalım.

1. Show categories inside the applet: Lancelot menü öntanımlı olarak dört ayrı ana bölüme ayrılmıştı hatırlayacağınız üzere. Bu alanların her birinin bir eklenti gibi düşünebilirsiniz. Bu seçeneği aktif ettiğinizde her bir parça ayrı olarak gösterilecektir. İstemediğiniz bölümleri kapatmak için “Show categories inside the applet” başlığının altında bulunan simgesinin seçili olma durumunu değiştirin. Tamam düğmesine tıkladığınızda yeni halini görebilirsiniz.

2. Show only menu launcher icon: Bu öntanımlı olarak gelen Lancelot menü şeklidir.

3. Show menu on icon hover: Bu seçeneği aktif ederseniz, menüyü açmak için fareyi menü simgesinin üzerinde kısa süre tutmanız yeterli olacaktır. Tıklama gereksinimi ortadan kalkar.

4. Show menu on click: Menüyü açmak için menü simgesine tıklamanız sağlayan seçenektir.

Menü sekmesinde bir önceki bölüm olan Applet’e oranla daha fazla seçenek bulundurması ve bu bölümün Türkçe olmasından dolayı belli başlı birkaç özelliğe göz atacağız.

Hatırlarsanız, küçük ipuçları başlığı altında size menüde bulunan ok tuşları ve işlevlerinden bahsetmiştim. İşte o özelliği kapatabileceğiz, kapatmışsanız açabileceğiniz yer burasıdır. Eğer kapatmak ise niyetiniz “Klasik Menü” seçeneğini seçip tamam düğmesine tıklayınız, tekrar açmak için ise “Tıklayarak etkinleştirme kullanma” seçeneğini seçiniz.

Bir alt alanda bulunan “Sistem Eylemleri” başlıklı alanda ise, Lancelot menünün en alt alanında bulunan sistemi kapatma, oturumu kapatma gibi eylemlerinin bulunduğu alanı özelleştirme olanağı buluyorsunuz. Tek yapmanız gereken, seçeneğe tıklamak ve istediğiniz eylemi seçmek.

Sonuç

Pardus menüsü üzerinde tam hakimiyet kurmanızı sağlayan, hızlı, şık ve bir o kadar da kullanımı basit olan Lancelot menü, kısa zamanda vazgeçilmez uygulamalardan biri olacak gibi duruyor.

Bol Pardus’lu günler dileğiyle...

qBittorrent

**Pardus'un bu yetenekli Torrent istemcisini
gelin beraber inceleyelim.**

paket tanıtımı

Günümüzün en önemli bilgi paylaşım kanallarından birisi hepimizin bildiği ve kullandığı torrent sistemi. Bu ağıdan faydalanmak için bilgisayarımıza herhangi bir torrent istemcisini kurarak ile başlayabilirsiniz. Pardus 2011 ile beraber KTorrent yüklü olarak geliyor. Siz de benim gibi değişik alternatifleri denemek istiyorsanız, depoda bulunan qBittorrent isimli bu küçük uygulama tam size göre.

Kullanımı son derece basit, Qt ile yazılmış olduğundan dolayı mevcut tema yapınıza adapte olabilen, sistem kaynakları kullanımı başarılı ve sorunsuz bir torrent istemcisi qbittorrent.

qBittorrent uygulamasını bilgisayarımıza kurmak için paket yöneticisine qBittorrent yazıp, çıkan sonuçlar içerisinde kurabileceğimiz gibi, konsolu açarak, "sudo pisi it qbittorrent" yazarak uygulamamızı kurmamız mümkün. Kurulum işlemi ardından qBittorrent uygulaması, Uygulamalar > İnternet yolu altına yerleşiyor.

İlk ayarları yapalım

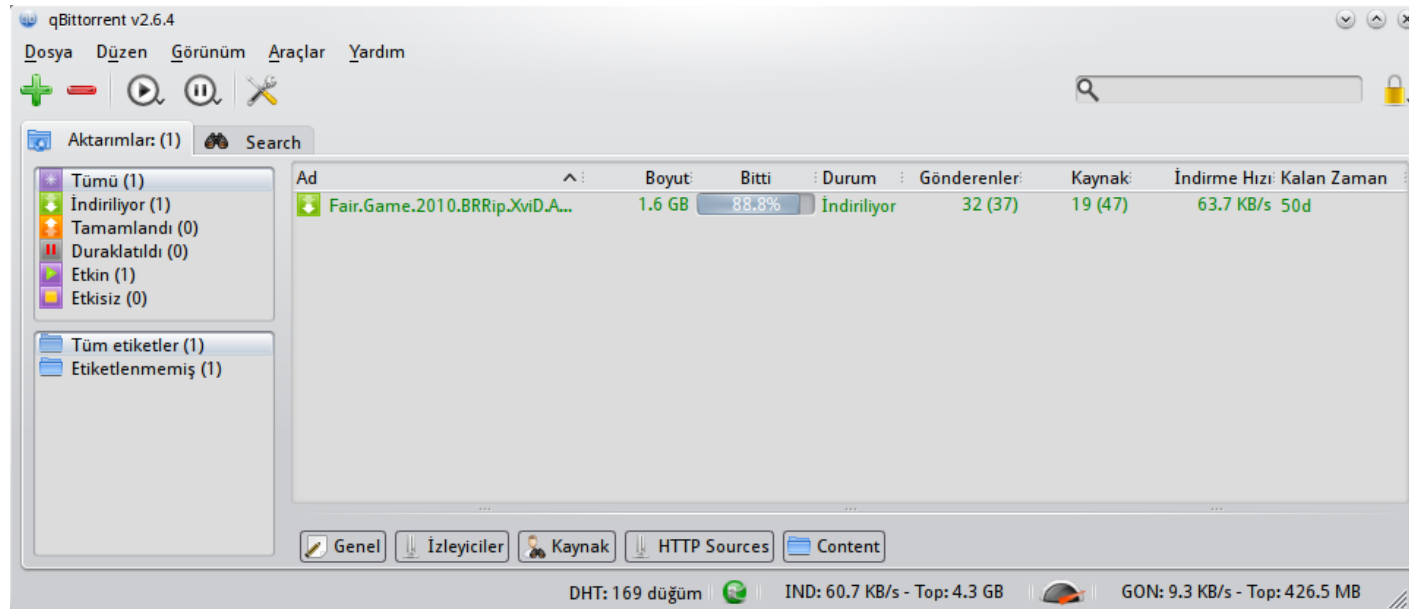
qBittorrent Türkçe desteği veriyor olsa da uygulama öntanımlı olarak İngilizce açılıyor. Sizin tek yapmanız gereken, Seçenekler bölümünden uygulamanın

dilini Türkçe olarak değiştirmek. Bunun için menüden Tools > Options yolunu takip ediyoruz. Ul sekmesi altında Language yazısının yanında bulunan English yazan alana tıklıyoruz ve açılan menüden Türkçe seçeneğini seçip qBittorrent uygulamasını yeniden başlatıyoruz, karşınızda Türkçe olarak açılan qBittorrent uygulaması. Uygulamanın dilini değiştirip incelememize dönebiliriz.

Torrent dosyası eklemek için menülerden Dosya > Add a Torrent File seçeneğini seçebileceğiniz gibi, indirmiş olduğunuz torrent dosyasına sağ tıklayıp Birlikte Aç seçeneklerinden qBittorrent uygulamasını da seçebilirsiniz.

qBittorrent uygulamasında en seveceğiniz özelliklerden biri arama fonksiyonu. Aktarımlar sekmesinin yanında bulunan Search sekmesine tıkladığınızda karşınıza basit ve bir o kadar da kullanışlıdır.

Torrent dosyasını bulmak istediğiniz dosyanın ismini arama alanına yazdıktan sonra, tüm kategoriler yazan alana tıklayıp istediğimiz türü belirttikten sonra Search isimli düğmeye tıklıyoruz ve bizim için torrent siteleri üzerinde qBittorrent arama işlemini yapıp karşımıza getiriyor.

İsteddiğiniz torrent dosyasını indirmek için ise sol alt köşede bulunan İndir düğmesi ile istediğiniz torrent dosyasına bilgisayarınıza indirebilirsiniz. Arama motorlarını düzenlemek için sağ alt köşede bulunan Arama Motorları düğmesine tıklayarak kendinize göre düzenleyebilirsiniz.

Ana ekranın alt kısmında bulunan "Genel, İzleyiciler, Kaynak ..." başlıkları size indirmekte olduğunuz torrent dosyası hakkında çeşitli bilgiler sunuyor.

qBittorrent uygulamasının ayarlar bölümüne geçmek için ana ekran da ayarlar simgesine ya da menüden Araçlar > Seçenekler yolunu izleyerek ulaşabilirsiniz.

paket tanıtımı

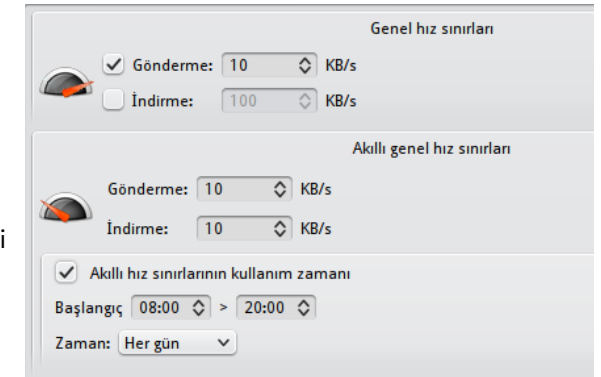
qBittorrent Türkçe desteği yeterli olduğu için ayarlar kısmında pek zorlanmayacaksınız. Arayüz sekmesinde uygulamanın hangi dil olacağı ya da hangi tip tema kullanacağı gibi ayarlarını değiştirebiliyorsunuz.

İndirilenler sekmesi Pardus için diskinde az yer ayırmış kullanıcıların ihtiyaç duyacağı türden bir alan. Bu bölümde qBittorrent torrent ile indireceğimiz dosyaların sabit diskimizin neresinde saklayacağı ile ilgili ayarlar bulunuyor. Bu arada Windows ile Pardus'u beraber kullanan kullanıcılar için de küçük bir ipucu verelim. Eğer Windows ortamında da torrent dosyalarını indirmek için aynı dizinleri kullanırsanız, işletim sisteminizi değiştirdeniz bile torrent istemciniz bunu fark edip kaldığı yerden indirmeye devam eder.

Unutmayın ki iki işletim sisteminde de aynı dizinleri kullanmanız gerekiyor.

Akıllı hız sınırlama

Kullanıcılara çekici gelecek bir özellik, akıllı hız sınırlama. Siz qBittorrent uygulamasına hangi saatlerde hangi hız sınırları arasında kalması gerektiğini belirtebiliyorsunuz.

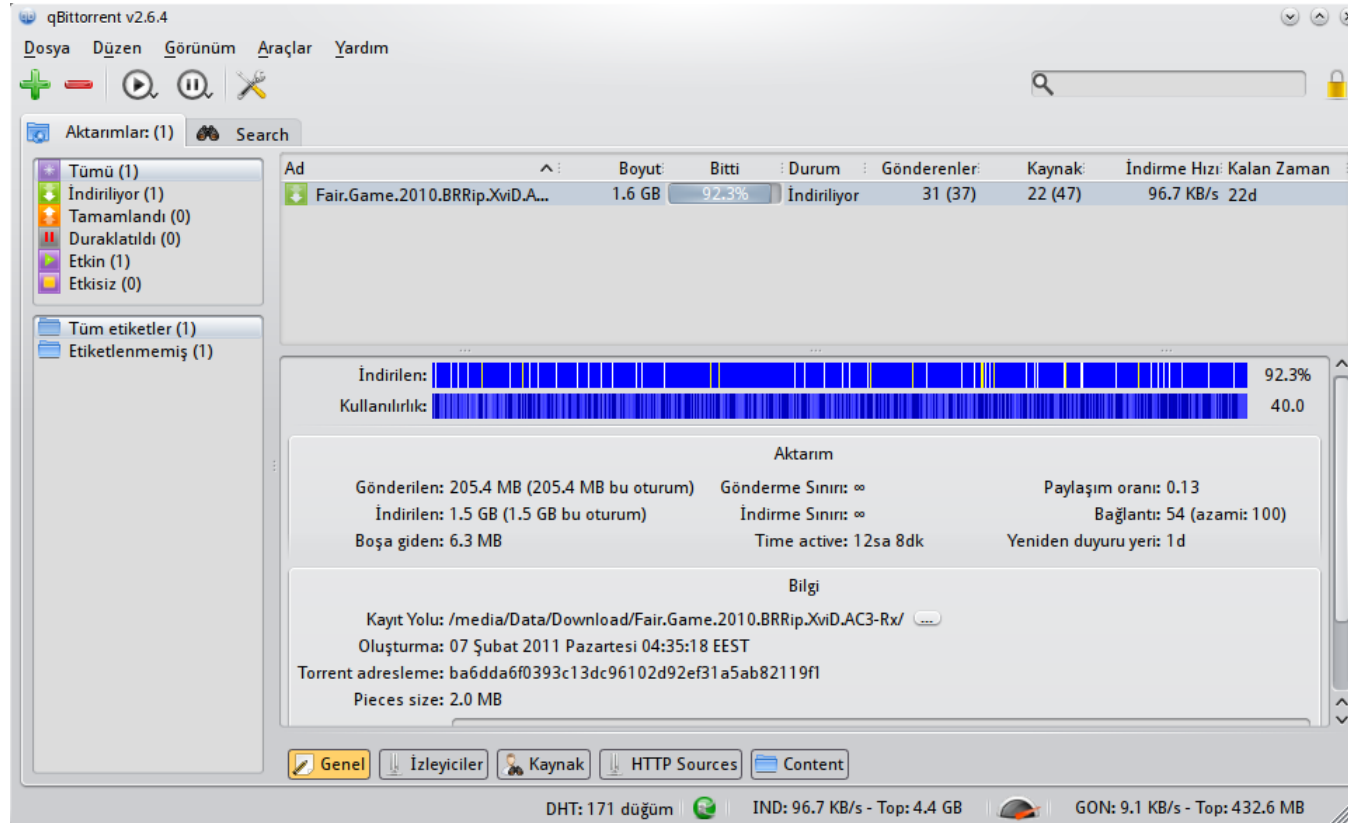
Akıllı hız sınırlandırma ayarını yapmak için ise Ayarlar bölümündeki Hız sekmesi altında bulunan Akıllı Genel Hız Sınırları bölümünü kullanabilirsiniz.

qBittorrent size bilgisayarınız başında olmasanız bile, bilgisayarınıza uzak bağlanıp qBittorrent uygulamasını kontrol etme olanağı tanıyor. Bunu ayarlamak için tek yapmanız gereken, web arayüzü sekmesine tıklayarak özelliği etkinleştirebiliyorsunuz.

Gelişmiş sekmesi, yeni kullanıcılardan ziyade tecrübeli kullanıcılara hitap edecek türden bir alan. Henüz torrent konusunda yeniyseniz, bu alanda bulunan ayarları fazla kurcalamamakta fayda var.

qBittorrent Qt kütüphanesi ile geliştirildiğinden bahsetmiştik, bununla beraber KDE ile uyumu ise takdir edilecek boyutta. qBittorrent torrent konusunda sizlerin alışkanlıklarını değiştirecek türden başarılı bir uygulama.

Size şimdiden iyi eğlenceler.

Geany İncelemesi

**Söz konusu programlamaysa
dile benden/ondan ne dersen!**

paket tanıtımı

Programlamayla uğraşıyorsanız tümleşik geliştirme ortamları (IDE) ve metin düzenleyicilerle haşır neşirsiniz demektir. Metin düzenleyiciler her ne kadar yetenekli de olsalar her zaman yeterli olamazlar. Geliştirme ortamlarıysa öğrenmeleri nispeten zor yazılımlardır ve ağır çalıştıkları da söylenebilir. Peki bir geliştirme ortamının işlevselliği ile bir metin düzenleyicinin hafifliği birleşseydi ne olurdu? Tabii ki Geany.

Özelliklerinden bahsedeceğim ama öncelikle Geany'i kısaca tanıyalım. GPL ile lisanslanmış bir özgür yazılım olan Geany, GTK ile yazılmasına rağmen

bağımlılıkları mümkün olduğunca azaltmak için herhangi bir masaüstüne yönelmemiştir ve KDE üzerinde gayet güzel çalışır. 50'ye yakın programlama, betik ve işaretleme dilini destekler ve 20'ye yakın dilde kullanılabilir. Geany'i Pardus'tan başka bütün Linux dağıtımlarında, UNIX türevi sistemlerde (BSD, Solaris, Mac OS vs.) hatta Windows üzerinde de kullanabilirsiniz. Şimdi programımızın arayüzüne bir göz atalım.

En tepede alışık olduğumuz gibi menü çubuğu ve araç çubuğu yer alırken sol tarafta programlarımızda kullandığımız fonksiyon, yapı (ya da sınıf, method),

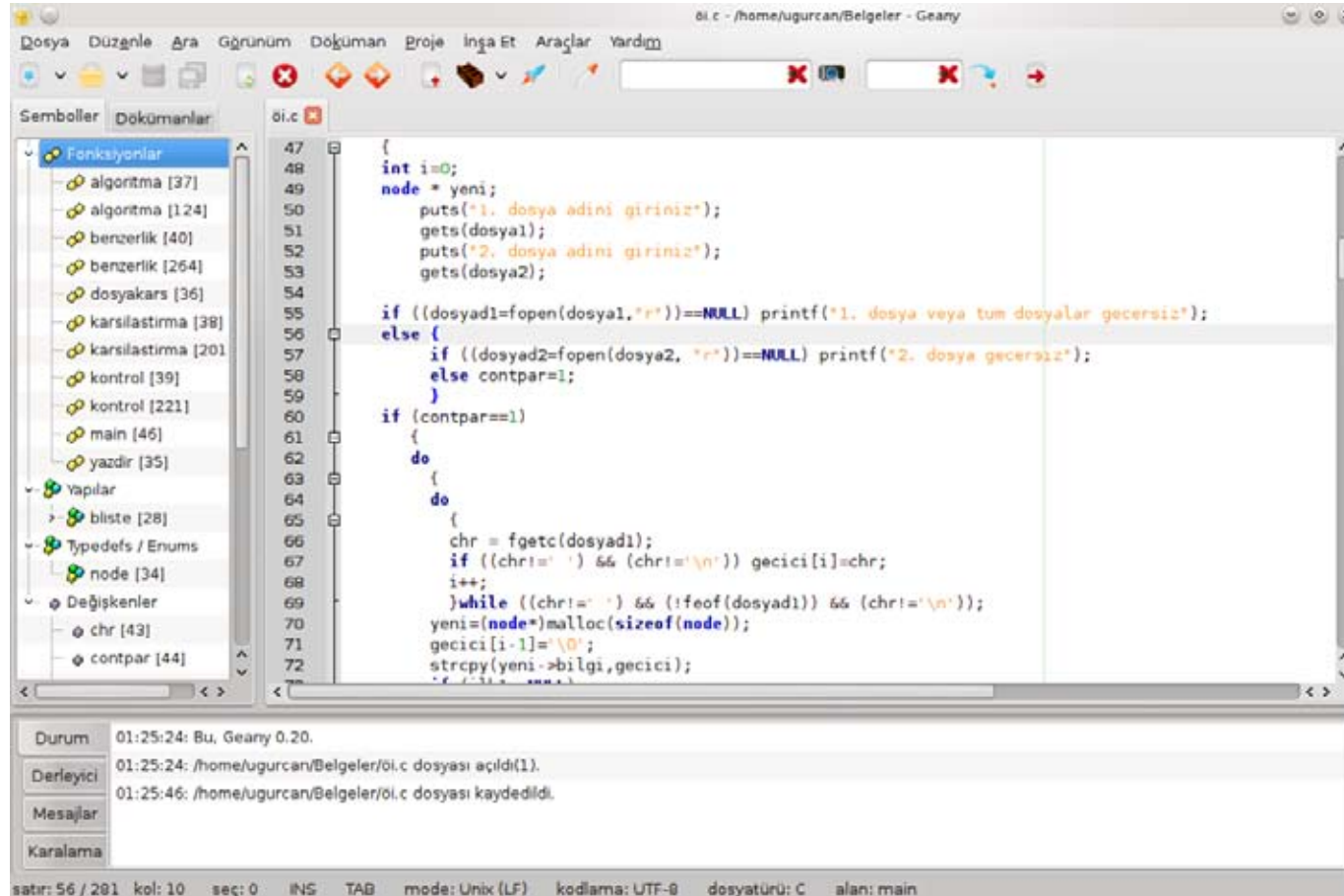
değişken vs. gibi tanımladığımız unsurları listeleyen ve ihtiyacımız olduğunda hızlı geçiş yapabilmemizi sağlayan, dokümanlar sekmesiyle açık olan dosyaları gösteren gayet güzel bir bölümümüz var.

Alt tarafta dosyalara ait durum mesajları yer alırken diğer sekmelerde derleyici mesajlarına ve deneme yapmak için ufak bir karalama alanı bulunuyor. En altta da programımızla ilgili satır sayısı mevcut modlar, dosya biçimi ve kodlama biçimi gibi verilere ulaşabiliyoruz. Bu verilerde değişikliğe gitmek istersek Doküman menüsü emrimize amade.

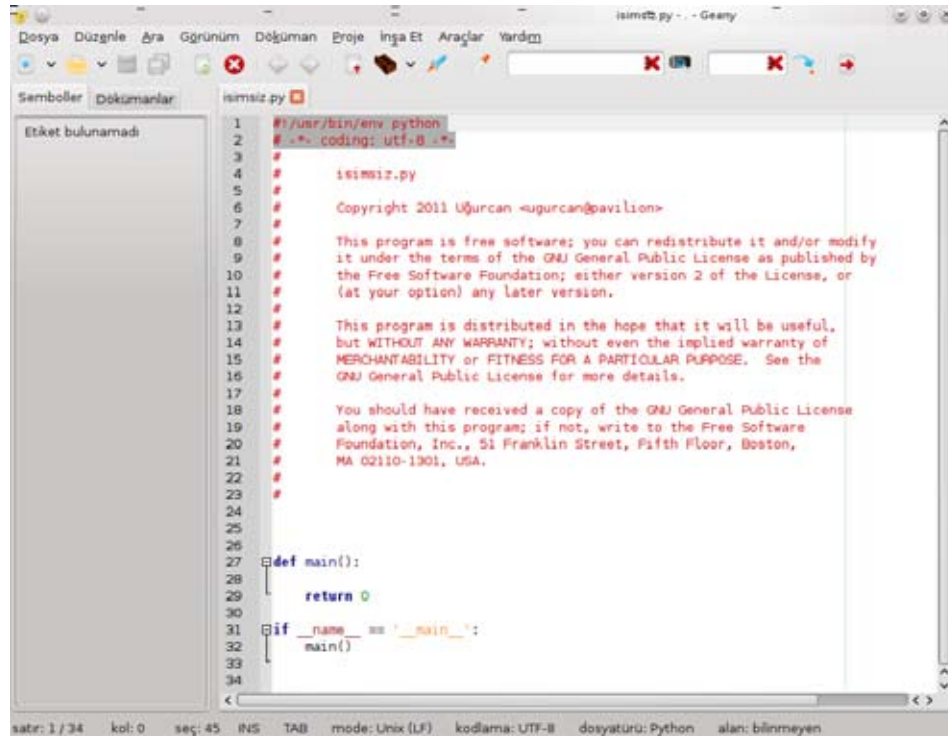
Geany aynı zamanda çok sayıda dosya ile çalışabiliyor ve yönetimi araç çubuğunun altındaki sekmeler vasıtası ile yapabiliyoruz.

Arayüzü artık tanıdığımıza göre haydi, yeni bir Python dosyası oluşturalım.

Gördüğünüz gibi Geany ile bir dosya tipi açtığımızda program ya da betiğimizin düzgün çalışabilmesi için gerekli bütün kodları yazıp üzerinde yeni bir fonksiyon ya da sınıf yaratarak oylanmadan kodlamaya başlayabilmemizi sağlıyor. Dosyaya dosyanın ve yazarın ismiyle beraber yazılan programın

paket tanıtımı


```
1 #!/usr/bin/env python
2 # -*- coding: utf-8 -*-
3
4 ismisiz.py
5
6 Copyright 2011 Uğurcan <ugurcan@pavilion>
7
8 This program is free software; you can redistribute it and/or modify
9 it under the terms of the GNU General Public License as published by
10 the Free Software Foundation; either version 2 of the License, or
11 (at your option) any later version.
12
13 This program is distributed in the hope that it will be useful,
14 but WITHOUT ANY WARRANTY; without even the implied warranty of
15 MERCHANTABILITY or FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. See the
16 GNU General Public License for more details.
17
18 You should have received a copy of the GNU General Public License
19 along with this program; if not, write to the Free Software
20 Foundation, Inc., 51 Franklin Street, Fifth Floor, Boston,
21 MA 02110-1301, USA.
22
23
24
25
26
27 def main():
28
29     return 0
30
31 if __name__ == '__main__':
32     main()
33
34
```

GPL ile lisanslanmış bir özgür yazılım olduğunu bildiren bir uyarı eklemeyi de ihmal etmiyor. İlginç ve hoşuma giden bir özellik. Ayrıca GPL uyarısını BSD uyarısıyla da değiştirebiliyorsunuz. Hatta burada yer alan bilgileri Düzenle > Seçenekler > Şemalar yolundan değiştirebiliriz.

Eğer C ve C++ kullanıyorsanız, Düzenle menüsündeki “include <...> ekle” kısmından standart kütüphaneleri de kolayca programınıza ekleyebiliriz.

Peki, Geany kod yazarken ne kadar kolaylık sağlıyor? Programlamada neredeyse standart olan kod renkendirme özelliğimiz var.

Artık birçok programda görebildiğimiz metin tamamlama özelliğimiz var. Önerilerin ekli kütüphanelerden de gelmesi gayet güzel, ayrıca öneriler yandaki listemizden de gelebilir.

Uzun dosyalar kullanırken dikkatimizi belirli bloklara verebilmek için kullanabileceğimiz kod katlama (code folding) özelliğimiz var. Dalıp kodun başka bölümlerine atlıyorsanız, çok hoşunuza gideceğini düşünüyorum.

HTML, PHP gibi web programlama ile uğraşanlar buna çok sevinecek: Tagler otomatik kapatılabilir. Mesela “<head>” şeklinde bir tag açtığımızda “</head>” şeklindeki çifti kendiliğinden yazılıyor. Bu harika özellik pisi paketi oluştururken de işleri çok kolaylaştırıyor.

Eğer noktalama ile başınız derde giriyorsa parantez ve türevleri için de bir renkendirme özelliği mevcut. Şahsen bu benim favorilerimden biri parantez ve türevlerinin eşleri yoksa kırmızı, varsa parantez çifti maviyle işaretlenir. Güzel taraflarından biriye bu özelliğin, sadece imleci bir parantez üzerine getirdiğiniz zaman çalışması böylece kod rengarenk olup dikkatimizi dağıtmıyor. Ayrıca ayarlardan (Düzenle > Seçenekler) HTML etiketleri gibi otomatik kapatmayı etkinleştirebiliriz. Her ne kadar alışkanlıklardan dolayı kullanmasam da faydalı olabilecek bir özellik.

Özellikle aradığımız bir şey varsa gayet kapsamlı hatta düzenli ifade (regex) kullanabilen bir ara ve değiştir penceremiz var.

Peki, programımızı yazdık. Nasıl derleyecek ya da çalıştıracakız? Geany dosya tiplerine göre öntanımlı derleme ve çalıştırma komutlarını işletebilir. Hatta bu komutları İnşa Et > İnşa komutlarını seç yoluyla değiştirebiliriz. Eğer programda hata varsa sizi aşağıdaki uyarı kutusu aracılığıyla iletacaktır. Programlarımızın Geany’nin kendi çalıştırma betiği üzerinden çalıştığını hatırlatayım.

Özgür yazılımların birçoğunda olduğu gibi ayarlarda da bolca özelleştirme seçeneği mevcut. Mesela arayüzün görünümünü ve yazı tiplerini ayarlayabiliyoruz. Düzenleyicinin girintileme, tamamlama, görünüm gibi özellikleriyle ilgili bir sürü seçeneğimiz var. Varsayılan araçları ve tuş kombinasyonlarını değiştirebiliyoruz.

Geany’de eklenti desteği de var. Varsayılan olarak altı eklenti eklentiyle beraber geliyor. Bunları Araçlar > Eklenti Yöneticisinden etkinleştirebiliyoruz. Mesela Pencere Bölücü eklentisini etkinleştirdiğimiz zaman ekranı Dolphin’de F3’e bastığımızdaki gibi ikiye bölüp iki farklı dosya ile aynı anda çalışabiliyoruz. Cin gibi bir IDE olan Geany’e siz de bir şans verin, pişman olmayacağınızdan eminim. Başka bir yazıda görüşmek dileğiyle...

Wiimote ile Clementine Kullanımı

Haydi gelin Pardus 2011'in
eğlenceli kısımlarına bakalım.

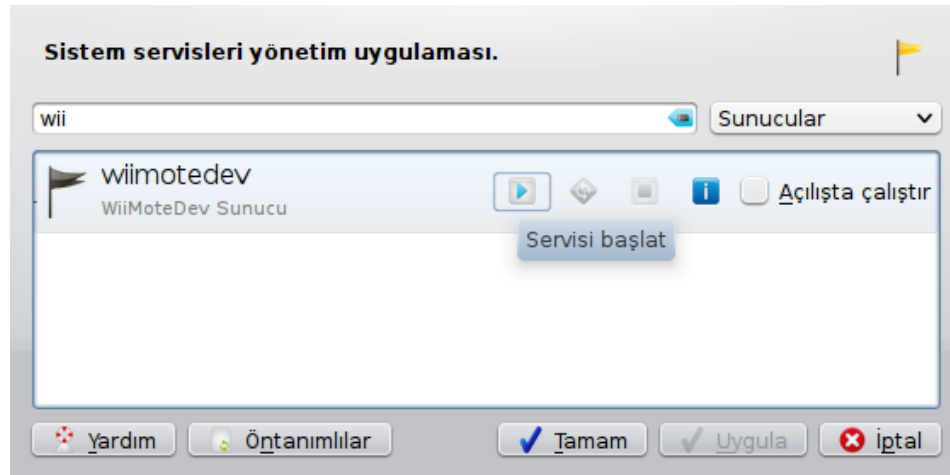
Pardus 2011 çıkar çıkmaz hepimiz bilgisayarımıza yükleyip kurcalamaya başladık. Üzerimizdeki iş yükü sebebiyle benim kurcalayabilmem biraz zaman almıştı. Bir pazar günü evde yeni müzik oynatıcımız Clementine'i kurcalarken bir ayara denk geldim, "Wiimotedev".

Bir oyun delisi olarak hemen evde bulunan Wiimote'u, resmi adıyla Wii Remote'u, kaptım ve denemeye başladım. Ama çabalarım sonuçsuz kaldı. İnternet'ten bulduğum kaynaklar da pek işe yaramadı. Ben de en sonunda Clementine'in paketçisi olan H. İbrahim GÜNGÖR'e bir e-posta atarak durumu anlattım ve yardımcı olmasını istedim.

İbrahim'in de desteğiyle sonunda Wiimote ile Clementine'i kontrol edebilmeyi başardım. Özgür yazılım felsefesine bağlı kalarak da bu bilgileri sizlerle paylaşmaya karar verdim :). Hiç vakit kaybetmeden nasıl yapılacağını anlatmaya başlayayım o zaman.

Önce Malzeme Listesi

Yemek tarifi gibi, önce malzeme listesini çıkartalım. Elbette ki bir adet Pardus 2011 yüklü ve Bluetooth bağlantısı olan bir bilgisayar, bir adet (en az) Wiimote ve İnternet bağlantısı. Bu eğlenceli işe başlamadan önce indirmemiz gereken ufak iki paket var. Bunun için [burayı](#) ve [şurayı](#) tıklayarak 64bit Pardus için gerekli dosyaları indiriyorsunuz. (32bit olanı henüz burada yok maalesef.)


```
gizembgkedicik ~ $ tail -f /var/log/syslog
Mar 2 13:44:41 kedicik NetworkManager[653]: keyfile: updating /etc/NetworkManager/system-
Mar 2 13:45:01 kedicik /usr/sbin/cron[3093]: (root) CMD (test -x /usr/sbin/run-crons && /usr
Mar 2 13:49:41 kedicik NetworkManager[653]: keyfile: updating /etc/NetworkManager/system-
Mar 2 13:49:41 kedicik NetworkManager[653]: keyfile: error: File did not exist or was
Mar 2 13:49:41 kedicik NetworkManager[653]: keyfile: updating /etc/NetworkManager/system-
Mar 2 13:49:41 kedicik NetworkManager[653]: keyfile: error: File did not exist or was
Mar 2 13:49:41 kedicik NetworkManager[653]: keyfile: updating /etc/NetworkManager/system-
Mar 2 13:50:49 kedicik wiimotedev[3264]: system service started
Mar 2 13:50:49 kedicik wiimotedev[3264]: loading rules from /etc/wiimotedev/wiimotedev.conf
Mar 2 13:50:49 kedicik wiimotedev[3264]: auto-register feature enabled
Mar 2 13:51:33 kedicik wiimotedev[3264]: note: wiiremote 00:17:AB:39:D6:0B registred, id 2
Mar 2 13:51:33 kedicik wiimotedev[3264]: wiiremote 00:17:AB:39:D6:0B connected, id 2
```

Alt + F2 ile açılan KRunner'a "Servis Yöneticisi" yazarak Servis Yöneticisi'ni açıyoruz. Arama bölümüne "wii" ya da "wiimotedev" yazdığımızda çıkan wiimotedev isimli servisi aktif hale getiriyoruz. Üzerine gelip en baştaki düğmeye basarak "Servisi Başlat" demeniz yeterli.

Bunlardan sonra konsolu açıyoruz. (Konsol hiçbir yerde kullanılsın, her şeyi arayüz üzerinden halledelim isterdim ama şimdilik buna mecburmuşuz.) Aşağıdaki komutu yazıyorsunuz ve konsolu açık bırakıyorsunuz:

```
tail -f /var/log/syslog
```

Bundan sonra Wiimote üzerindeki 1 ve 2 tuşlarına basılı tutmanız gerekiyor. Bu sayede Wiimote kendini bir Bluetooth aygıtı olarak gösterecek. Bu sırada konsolda bir değişiklik fark etmeniz gerekiyor. Burada çıkan MAC adresini bir kenara not edin. Yaklaşık olarak yukarıdaki gibi bir ekran görmeniz gerekiyor. Artık konsolu kapatabilirsiniz.

Biraz İnce Ayar

Alt + F2 kısayoluyla açılan KRunner'a aşağıdaki komutu giriyoruz.

```
kdesu kwrite /etc/wiimotedev/wiimotedev.conf
```



```

Dosya Düzen Görünüm Araçlar Ayarlar Yardım
Yeni Aç Kaydet Farklı Kaydet
[wiimotedev]
DBusInterface=true
TCPIInterface=false

[tcp]
allowed=127.0.0.1
port=50091

[features]
autoregister=true
connectiontimeout=1
powersave=15

[sequence]
00:17:AB:39:D6:0B=1

```

Sizden root parolanızı isteyecek. Root parolasını girip ayar dosyasının açılmasını bekleyin. Bu dosyada bilgisayarımızla elimizdeki Wii kumandasının eşleştirilmesini yapacağız.

Az önce konsolda bir MAC adresi görmüştük. Bu adresi yeni açtığımız belgedeki [sequence] başlığının hemen altına yapıştıracağız. Yani yandaki gibi bir görüntü elde etmemiz gerekiyor:

Buradaki "=1", bir tane kumanda bağladığınızı gösteriyor. Eğer birden çok kumanda bağlamak isterseniz, bunun hemen altına MAC adresini ekleyerek sonuna

"=2" eklemeniz gerekiyor. Gerekli ayarı yapınca dosyayı kaydedip kapatın. Bu ayarla beraber artık wiimote kullanılabilir hale geliyor.

Yaptığınız tüm bu değişikliklerin etkin olabilmesi için tekrardan Servis Yöneticisi'ne girip wiimotedev servisini kapatıp tekrar çalıştırın. Bundan sonra tek yapmanız gereken Clementine'e girip Araçlar > Tercihler > Wii kumanda desteğini etkinleştir seçeneğini aktif etmeniz. Kısa bir süre bekledikten sonra Kde size Wiimote'un bağlı olduğuna dair bir uyarı gösterecektir.

Şimdi Eğlence Zamanı

Wiimote üzerindeki A tuşuna bastığınızda kumanda aktif olacak. A tuşuna tekrar basarsanız da kapanacak :). + ve - tuşlarıyla ses seviyesini ayarlayabilirsiniz. Wiimote'u sağ tarafa doğru hafifçe sallarsanız sonraki şarkıya, sol tarafa doğru sallarsanız da önceki şarkıya geçiyor. Sağ ve sol yön tuşlarıyla da şarkılar arasında gezebilirsiniz.

Wiimote üzerindeki 1 tuşuna basarsanız şarkı duraklatılır. Tekrar basınca da şarkı devam ediyor. 2 tuşuna basıldığında şarkı bilgisini ekranda uyarı olarak

görebilirsiniz. Daha fazla ayar isterseniz Ayarlardan kendi kısayollarınızı atayabilir ya da var olanları değiştirebilirsiniz. Böylece istediğiniz gibi Clementine'i kontrol edebilirsiniz.

Bu arada, Wiimote ile yapabileceğiniz bu kadar değil elbette, eğlence farklı yerlerde devam ediyor :). Paket deposundaki cwiid paketini kurarak Wiimote'unuzu fare olarak da kullanabilirsiniz. A tuşunu sol fare tuşu, B tuşuna da sağ fare tuşu olarak kullanılabilir. Wiimote'u yatay tutarken saat yönünde çevirirseniz sağa, aksi tarafa çevirirseniz sola, aşağı ve yukarı hareket ettirirseniz de hareket tarafına doğru fare imlecini götürecektir.

Haydi eğlenmeye!

Oynat
 Davranış
 Şarkı Bilgisi
 Genel Kısayollar
 Bildirimler
 Müzik Kütüpha...
 Last.fm
 Magnatune
 Arkaplan Akışları
 Vekil Sunucu
 Wiimotedev

Wiimotedev

☒ Wii kumanda desteğini etkinleştir

Wii kumandanızı kullanarak Clementine'i uzaktan kumanda edebilirsiniz. Daha fazla bilgi için [Clementine wikideki ilgili sayfayı](#) ziyaret edin.

☒ Etkinleştir/pasifleştir eylemiyle Wii kumandasına bağlan

☐ Kısayolları sadece Clementine odaktaiken etkinleştir

☒ Wii kumanda durumunu raporlamak için bildirimleri kullan

Wii kumandasını kullan 1

Düğmeler	Eylem
Wiimote 1	Çal/Duraklat
Wiimote 2	OSD göster
Wiimote Shift Left	Önceki parça
Wiimote Left	Önceki parça
Wiimote Plus	Sesi arttır
Wiimote Minus	Sesi azalt
Wiimote Right	Sonraki parça
Wiimote Shift Right	Sonraki parça
Wiimote A	Wiimote etkinleştir/pasifleştir

Eylem ekle Eylemi kaldır Öntanımlılar

Tamam İptal

Twitter'ın Püf Noktaları

Twitter kullanımı ülkemizde gün geçtikçe yaygınlaşıyor. Peki nedir Twitter?

Twitter Türkçe’de cıvıldaayan anlamına geliyor. Kişilerin anlık durumlarını takipçileri ile paylaştığı, takip ettiği arkadaşlarına özel mesaj atabildiği bir sosyal ağ. Kısaca açıklamak gerekirse, kişilerin “Ne yapıyorsun?” sorusuna 140 karakter ile cevap verdiği bir sistem. Bunun dışında, takipçilerine soru sorabilir, takipçinize özel mesaj gönderebilirsiniz.

Kayıt olalım

Twitter’ın henüz Türkçe dil desteği bulunmadığı için, İngilizce olarak kullanılıyor. Eğer Twitter’ı web üzerinden değil, Choqok gibi istemcilerle kullanıyorsanız, Türkçe olarak kullanabilirsiniz. Yazının ilerisinde bu istemcilerden bahsedeceğim. Twitter’a üye olmak çok kolay. İlk olarak ana sayfada bulunan “Sign up”

düğmesine tıklıyoruz. Bizden istenen bilgileri boş kutucuklara dolduruyoruz. Yazmış olduğunuz bilgilerin uygun olup olmadığını kutucukların karşısında çıkan bilgilendirmelerden görebilirsiniz. Her şeyi eksiksiz doldurduktan sonra “Create my account” düğmesine tıklıyoruz. Kayıt olurken vermiş olduğumuz e-posta adresine gelen bağlantıya tıklayarak hesabımızı onaylıyoruz.

Giriş yaptığımızda karşımıza ilk olarak İlgi Alanları ekranı geliyor. Bu ekranda ilgi alanlarınızın yanında bulunan “Follow” düğmesine basarak takip etmeye başlayabilirsiniz. İlgi Alanları ekranını geçtikten sonra Arkadaşlar ekranı geliyor. Bu ekranda tanıdığınız arkadaşlarınızı kolayca bularak takip edebilirsiniz.

Profil resmi olmayan birini kim sever?

Hesabımıza profil resmi koymanın zamanı geldi... Sağ üstte bulunan takma isminizin üzerine tıklayarak açılan menüden “Settings” seçeneğini seçiyoruz. Açılan Ayarlar penceresinden Profile sekmesine tıklayarak profil resminizi belirleyebilir, kendinizi 160 karakter ile tanıtabilirsiniz. Ayarlar penceresinden temanızı da değiştirebilirsiniz.

Arkadaşlarımı nasıl bulacağım?

Kayıt olma işleminden sonra karşılaşmış olduğumuz Arkadaşlar ekranı bize takip etmek istediklerimizi vermemiş olabilir ya da kayıttan sonra başka bir arkadaşınızı takip etmek istiyor olabilirsiniz. Sayfanın en üstünde bulunan “Who to follow” seçeneğine tıklıyoruz. Buradan ortak takipçilerimizin olduğu kişileri de görebiliriz.

Arama kutucuğuna takip etmek istediğiniz arkadaşınızın ismini yazarak aramaya başlayabilirsiniz. Takip etmek istediğiniz bir kişiyi de “Follow” düğmesine basarak izlediğiniz kişiler arasına katabilirsiniz.

Tweetlemeye başlayabiliriz

Profil resmimizi koyarak profilimizi şenlendirdik. Profilimizi şenlendirdiğimize göre artık Tweetleyebiliriz...

Ana sayfada beş tane sekme görüyor olmalısınız. Timeline, Mentions, Retweets, Searches ve List. Öncelikle bunların ne işe yaradığından bahsedelim.

Timeline: Genel olarak bütün tweet'leri bu sekmeyle görebilirsiniz. Takma isminizin belirtildiği tweetler, takipçilerinizin göndermiş olduğu tweetler, takipçilerinizin retweet'leri... (Retweet, başkasının yazmış olduğu tweet'i kendisinin de paylaşması diyebiliriz.)

Mentions: Sadece sizin takma isminizin belirtildiği tweet'leri gösterir.

Retweets: Burada kullanıcılar tarafından ya da sizin tarafınızdan retweet edilmiş, ya da sizin yazdığınız ve retweet edilmiş iletileri görebilirsiniz.

Searches: Sık sık aradıklarınızı kolayca aramak için burayı kullanabilirsiniz. Aramaları kaydetmek için, sayfanın en üst bölümünde bulunan arama kutucuğuna aramak istediğiniz kelimeyi girerek açılan sayfadan "Save this search" seçeneğini işaretlemeniz yeterli.

List: Adından da anlaşılacağı üzere, tweet'lerini listeleyebilirsiniz. Örnek vermek gerekirse, aynı iş yerinde çalıştığınız arkadaşları bir listeye alarak onların göndermiş olduğu tweet'leri topluca o listeden görebilirsiniz.

Unuttuğumuz bir şey kaldı mı?

- Tanımadığınız kişiler tarafından takip edilmek istemeyebilirsiniz. Bunun için hesabınızı kitleyebilirsiniz. Kitlemekten kastımız, kişiler size istek gönderecek ve onayladığınız taktirde sizi takip etmeye başlayacak. Bunu uygulamak için, sayfanın sağ üstünde bulunan takma isminize tıklayarak "Settings" e giriyoruz. Sayfanın en altında bulunan "Protect my tweets" seçeneğini işaretliyor ve kaydediyoruz.
- Kişilere özel mesaj göndermek ve sizlere gelen özel mesajlara ulaşmak için sayfanın en üstünde bulunan "Messages" seçeneğini kullanabilirsiniz.
- @ işareti ne diye sorabilirsiniz. Bu işareti birine cevap vermek ya da soru sormak için kullanırız. Bunu kullanmadan soramaz mıyız? Sorarız ama kişinin gözüne çarpması için başına @ işaretini koyarız. Örneğin, kişinin Twitter adresi, twitter.com/linuxcu bu kişiye soru sormak için "@linuxcu ne haber?" şeklinde tweetleriz.
- Peki # işareti ne işe yarıyor? Kelimenin başına # işaretini koyarak daha kolay aranıp, bulunabilmesini sağlayabilirsiniz. Ayrıca başına hashtag (#) işareti koyularak etiketlenen tweet'ler Trending Topics listesinde yükselişe geçiyor.

Hatırlayacağınız üzere, Pardus 2011'in çıkacağı gün yani 20 Ocak günü kullanıcıların Twitter iletilerinde binlerce #pardus geçmesi üzerine, Trending Topics'de 1. sıraya yükselmıştik :).

Twitter'ı Facebook'a bağlayalım

Twitter'da yazmış olduğunuz iletilerin Facebook'ta da yayınlanmasını sağlayabilirsiniz. Bunun için, sağ menünün en altında bulunan Resources > See all widgets > Facebook'u seçiyoruz. Facebook Application > Install Twitter in Facebook tuşuna basarak Twitter hesabımızı Facebook'a bağlıyoruz.

Twitter uygulamaları

Her seferinde tweet'lere bakmak için web sayfasına gitmek zor gelebilir. Bunun için çeşitli uygulamalar bulunmaktadır. Pardus 2011 ile birlikte kurulu gelen Choqok uygulamasını kullanarak web arayüzüne ihtiyaç duymadan kolaylıkla tweet'leyebilirsiniz. Choqok hakkında daha fazla bilgi almak için Choqok paketi incelemesine göz atabilirsiniz.

OpenOffice.org

OpenOffice.org Basic Dersleri - 4

OpenOffice.org ve LibreOffice dersleri kaldığı
yerden devam ediyor.

OpenOffice.Org derslerimizin bir yenisiyle daha beraberiz. OpenOffice.Org Basic derslerimizin 4.sü olan bu yazıda sizleri bir adım daha ileriye götürüyoruz.

Bu makalemizde hemen hemen tüm programlama dillerinde sıkça kullanılan ve çoğu yerde programcının hayatını kurtaran dizi değişkenlerinin nasıl tanımlanacağı ve üzerinde işlemlerin nasıl yapılacağına göreceğiz.

Değişkenler her zaman tek bir değerden oluşmayabilir. Matematikte ve diğer bilim dallarında sıklıkla kullanılan matrisleri ya da kümeleri buna örnek verebiliriz.

Matrisin (Yani değişkenin) tek bir adı vardır ancak içerisinde birden fazla değer barındırır. Bu tip değişkenlere OpenOffice.org Basic'te Dizi (Matris/Küme) diyoruz.

Dizi tanımlamaları farklı şekillerde yapılabilir;

1. Basit Diziler

En basit şekliyle bir dizi tanımlamak için aşağıdaki ifadeyi kullanabiliriz.

DIM DiziAdı(ElemanSayısı)

Örnek;

DIM A(4) // A dizisi 4 elemana sahip (0. 1. 2. ve 3. eleman)

DIM Aylar(12) // Aylar dizisi 12 elemana sahip (0...11. eleman)

İstenirse bu dizinin elemanlarının türleri de tanımlanabilir;

DIM DiziAdı(ElemanSayısı) As DeğişkenTürü

Örnek;

DIM A(4) As Integer // A dizisindeki 4 eleman da Integer türündedir.

DIM Aylar(12) As Double // Aylar dizisindeki 12 eleman Double türündedir.

DIM Adlar(5) As String // Adlar dizisinin 5 elemanı da String türündedir.

Aksi belirtilmediği sürece OpenOffice.org Basic'te dizi eleman numaraları 0 (Sıfır) dan başlar. İlk eleman 0. elemandır. Eğer siz bu yöntem dışında ilk elemanın istediğiniz bir sayıdan başlamasını istiyorsanız tanımlamanızı aşağıdaki gibi yapabilirsiniz. Üstelik başlangıç ve bitiş eleman numaralarını pozitif sayı olarak

vermek zorunda da değilsiniz. Dilerseniz negatif bir eleman numarası da kullanabilirsiniz.

DIM DiziAdı(BaşlangıçElemanNo TO BitişElemanNo) As DeğişkenTürü

Örnek;

DIM A(5 TO 10) As Integer // A dizisinin ilk elemanı 5 numara ve son elemanı 10 numaradır ve bu aralıktaki 6 değişken de Integer türündedir.

DIM B(-5 TO 4) As String // B dizisinin ilk elemanı -5 numara ve son elemanı +4 numaradır ve bu aralıktaki 10 değişken de String türündedir.

2. Başlangıç Eleman Numarası Değiştirilmiş Diziler

Aksi belirtilmediği sürece OpenOffice.org Basic tüm dizilerin ilk eleman numaralarının 0 (Sıfır) dan başladığını varsayar. Ve yaptığı tüm işlemleri bunu göz önünde bulundurarak gerçekleştirilir.

Yukarıda belirttiğimiz gibi siz ilk ve son eleman numaralarını istediğiniz sayılarla başlatıp bitirebilirsiniz ancak yazacağınız program içerisinde yüzlerce dizi kullanabileceğinizi göz önünde bulundurursak hepsini tek tek tanımlamak epey zahmetli bir iş olacağı kesindir.

Bu sebeple tüm dizilerin ilk eleman numaralarının 0 (Sıfır) dan değil de 1 (Bir) den başlamasını isteyebiliriz; çünkü okulda, işte ve günlük hayatımızda her şeyi saymaya 1'den başlamaya alıştığımız ve programlarımızın da bize uymasını isteyebiliriz. Bir sınıftaki öğrencileri saymaya 0'dan başlamamız pek de doğru olmaz, değil mi? Bu iş için de aşağıdaki ifadeyi kullanacağız.

OPTION BASE 1 // Bundan sonraki tüm dizilerin ilk eleman numaraları 1'den başlayacak.

Not: Burada önemli bir açıklama yapmamızın doğru olacağını düşünüyorum. Siz tüm ilk eleman numaralarını 1'den başlatsanız da OpenOffice.org Basic yine de 0. elemanın olduğunu varsayar ve eleman sayınız hafızada buna göre 1 fazla görünür. Option Base komutu sadece sizin ilk eleman numaranızın kaçtan başlayacağını ayarlar, yani dizinin eleman sayısına bir fazla olur. Bunu hemen bir örneklerle açıklayalım.

Örnek;
OPTION BASE 1 // İlk elemanların başlangıç numarası 1 olsun
DIM a(3) // a dizisi 3 elemanlı olması gerekirken toplam 4 elemanı (1,2,3 ve 4 numaralı elemanları) bünyesinde barındırır.

Normalde 1,2 ve 3 numaralı elemanları istemişinizdir ancak OpenOffice.org Basic buna 0. elemanı da ekler. Siz Option Base komutu ile toplam 4 adet olan (0., 1., 2. ve 3. elemanlar) elemanların eleman numaralarının 1'den başlamasını istediğiniz için OpenOffice.org Basic bunların 1,2,3 ve 4 olarak numaralandırır.

3. Çok Boyutlu Diziler

İhtiyacınıza göre dilediğiniz boyutta dizi tanımlayabilirsiniz. Şu ana kadar hep tek boyutlu dizi örnekleri verdik. Şimdi gelin çok boyutlu dizilerin nasıl tanımlandığını görelim.

DIM DiziAdı(ElemanSayısı1,ElemenSayısı2,...,ElemenSayısıN) As DeğişkenTürü
 Örnek;
DIM a(5,6) As Integer // a dizisi 2 boyutludur ve 6x7 elemandan oluşur. (0. elemanları unutmayın)
DIM b(1 TO 4,-2 TO 5) As Integer // b dizisi 2 boyutludur ve satırları 0,1,2,3,4 numaralı elemanlardan, sütunları -2,-1,0,1,2,3,4,5 numaralı elemanlardan oluşan toplamda 5x8 boyutunda bir dizidir.
DIM c(2,5,9) As Currency // c dizisi 3x6x10 boyutunda bir dizidir.

4. Dinamik Diziler

Bazı durumlarda eleman sayısını önceden kestiremeyebilirsiniz ya da yazacağınız programda eleman sayısının sınırlı olmasını istemeyebilirsiniz.

Bu tip ihtiyaçlarınız için dizilerinizi ihtiyaç oldukça genişletmek/daraltmak mümkün ve aşağıdaki komut ile yapılıyor, ancak unutulmaması gereken konu yeniden boyutlandırılan dizinin değişken türü de ilk hali ile aynı olmalıdır. Yani dizi başlangıçta Integer sonradan String olamaz.

REDIM DiziAdı(YeniElemanSayısı) As DeğişkenTürü

Örnek;
DIM a(5) // a dizisi 6 elemanlıdır. (0. elemanları unutmayın)
REDIM a(8) // a dizisi buradan itibaren artık 9 elemanlıdır.
REDIM a(11) // a dizisi buradan itibaren 12 elemanlıdır.

Önemli Not: REDIM ile yeniden boyutlandırılan dizinin o ana kadar almış olduğu tüm değerler yok olacaktır. Bu sebeple eğer dizi içerisindeki değerlerin yok olmadan sadece boyutunun değişmesini istiyorsanız o zaman REDIM komutunu aşağıdaki gibi kullanmalısınız.

REDIM PRESERVE DiziAdı(YeniElemanSayısı) As DeğişkenTürü

Örnek;
DIM a(5) As Integer // a dizisi 6 elemanlıdır
a(0)=234 // a dizisinin 0. elemanının değeri 234
a(1)=56 // a dizisinin 1. elemanının değeri 56
REDIM a(8) As Integer // a dizisi buradan itibaren 9 elemanlı olur ancak dizinin daha önce aldığı değerler hafızadan silinir.

Eğer önceki verilerinizi kaybetmek istemiyorsanız REDIM komutunu şu şekilde kullanmalısınız;

REDIM PRESERVE a(8) As Integer // a dizisi buradan itibaren 9 elemanlı olacaktır ve o ana kadar aldığı değerler hafızada duracaktır. Herhangi bir veri kaybı olmayacaktır.

5. Boş Diziler

Kimi zaman program içerisinde bir diziye ihtiyacınız olduğunu bilirsiniz ancak duruma göre hiç elemanı olmayabileceği gibi bazı durumlarda da çok sayıda elemanı olabilir.

Eğer böyle bir belirsizlik içerisindeyseniz bu durumda tamamen boş bir dizi tanımlayıp, ihtiyaç oldukça onu yeniden boyutlandırabilirsiniz. Bunun için tanımımızı aşağıdaki şekilde yapıyoruz.

DIM DiziAdı() AS DeğişkenTürü

Örnek;

DIM a() As Integer // a dizisi elemanı olmayan boş bir dizi.

REDIM a(5) As Integer // a dizisi buradan itibaren 6 elemanlı bir dizi.

a(0)=4

a(1)=56

REDIM PRESERVE a(9) As Integer // a dizisi buradan itibaren 10 elemanlıdır ve o ana kadar aldığı değerleri unutmamıştır.

Dizilerin ilk ve son eleman numaralarını tespit etmek

Program içerisinde herhangi bir dizinin ilk ve son eleman numaralarını öğrenmek isteyebilirsiniz. Bunu aşağıdaki komutlarla yapacağız.

LBOUND(DiziAdı) // Dizinin ilk eleman

numarasını verir

UBOUND(DiziAdı) // Dizinin son eleman

numarasını verir.

Örnek;

DIM a(10) As Integer // a dizisi 11 elemanlı bir dizi.

MsgBox(LBOUND(a)) // a dizisinin ilk eleman numarası 0'dır.

MsgBox(UBOUND(a)) // a dizisinin son eleman numarası 10'dur.

REDIM a(47) As Integer // a dizisini 48 elemana büyütüyoruz.

MsgBox(UBOUND(a)) // a dizisinin son eleman numarası 47'dir. İlk eleman aynıdır.

Not: Boş dizilerde son eleman numarası -1 olarak geri döner. İlk eleman numarası yine 0'dır.

DIM x() As Integer // x boş bir dizedir.

MsgBox(LBOUND(x)) // x dizisinin ilk eleman numarası 0 olarak görünür

MsgBox(UBOUND(x)) // x dizisinin son eleman numarası -1 olarak görünür.

Dizi değişkenlerine değer atamak

Daha önceki çalışmalarımızda anlattığımız tüm değişken atamaları diziler içinde aynen kullanılmakta.

DiziAdı(ElemanNo)=Değer

Örnek;

DIM a(5) As Integer // a dizisi 6 elemanlıdır

a(0)=4 // 0. elemanın değeri 4 olur

a(1)=9 // 1. elemanın değeri 9 olur

a(2)=67 // 2. elemanın değeri 67 olur

Dizi değişkenleri ile işlem yapmak

Yine normal değişkenlerimizle yaptığımız tüm işlemleri dizi değişkenleri ile de yapabiliriz. Bunun için dizi adını ve eleman numarasını kullanmamız yeterlidir. Aşağıdaki örnekleri inceleyiniz.

Örnek;

DIM a(5) As Integer // a dizisi 6 elemanlı olsun

DIM b(8) As Integer // b dizisi 9 elemanlı olsun

a(0)=45 // a dizisinin 0. elemanı 45 olsun

b(0)=10 // b dizisinin 0. elemanı 10 olsun

a(1)=a(0)*b(0) // a dizisinin 1. elemanı a(0)*b(0) yani 45*10=450 olsun

b(1)=a(1)+50 // b dizisinin 1. elemanı a(1)+50 yani 450+50=500 olsun

Gelecek derste görüşmek üzere.

Tüm görüş, öneri ve eleştirilerinizi [forumlara](#) bekliyoruz.

Hepinize bol Pardus'lu günler.

ERLANG Diline Giriş

Erlang diliyle ilgili bilgi
almak istiyorsanız, tam
size göre bir yazı.

Agner Krarup ERLANG

Programlamaya başlamak isteyenler ilk başta bir soru sorarlar kendilerine: "Hangi dili kullanmam gerekiyor?". Bu sorunun bir çok cevabı mevcut. Elimizden geldiğince size bu dilleri tanıtmaya çalışıyoruz. Ve işte onlardan biri daha.

Erlang, Ericsson tarafından 1986'da telekomünikasyon alanında kullanmak için yaratılan, çok paradigmatlı, sağlam bir programlama dilidir.

Bu dil adını hem "**Ericsson Language**"'in (Ericsson dili) kısaltmasından hem de Danimarkalı matematikçi **Agner Krarup ERLANG**'dan alır.

Erlang pek adı sanı duyulmuş bir dil değil. Fakat özellikle paralel programlamada ve dağıtık sistemlerde çok yetenekli bir dildir.

İşte kim Erlang kullanıyor sorusunun cevabı burada:

- Amazon, SimpleDB servisi kullanıyor
- Facebook Chat altyapısındaki ve Pardus depolarında bulabileceğimiz Ejabberd XMPP chat sunucusu kullanıyor
- Ericsson 3G ve GPRS ağları
- Yahoo!, Delicious servisi
- Wings3D 3 boyutlu çizim ve modelleme yazılımı, özellikle model ve çokgen örgülerinde

Dikkat ettiyseniz, çoğu ağır yük gerektiren ve program tarafından aynı anda birden çok işlemin yapılmasını gerektiren uygulamalar. Zaten bu yoğunluğu kaldırabilmesi, Erlang'ın en iddialı olduğu bir alan.

Haydi Başlayalım!

Erlang'ı kullanmak için öncelikle sistemimize **erlang-base** paketini yüklemeliyiz. Ardından bir konsol/terminal açıyoruz ve "erl" komutunu vererek kendimizi Eshell'e bırakıyoruz.

Eshell'in adı sizi yanıltmasın, Eshell bir sistem kabuğu değil, Erlang'ın etkileşimli arayüzüdür. Eshell çok güçlü bir araçtır ve Erlang'ın bir çok özeliğinin kullanımını kolaylaştırır. Eshell'den çıkmak için Ctrl+G'ye basıyoruz ve gelen komut satırına "q" yazıp Enter tuşuna basıyoruz.

Basit Aritmetik İşlemler

Erlang'ı bir hesap makinesi olarak kullanabiliriz. Toplama için +, çıkarma için -, çarpma için *, bölme için /, kalansız bölme (tam sayı bölmesi yapıp, bölüneni veren işlem) için **div**, tam sayı bölmesinde kalanı bulmak için **rem** operatörleri kullanılır.

Her Erlang ifadesi bir adet nokta (.) ile biter. İfadelerin karışmasını önlemek için Erlang ifadelerini ayrı satırlara yazmanızı tavsiye ederim.

Erlang % işaretinden itibaren satırın sonuna kadar olan kısımları görmezden gelir ve biz de yorumlarımızdan önce birer % işareti kullanırız.

Şimdi birkaç satır kod yazalım:

```
1> 3+4.
```

```
7
```

```
2> 3.5 + 2.
```

```
5.5
```

```
3> 7 * 3 + 2. % Dediğim gibi her ifade noktayla biter. Erlang, nokta'ya gelene kadar ifadeyi yorumlamaz
```

```
23
```

```
4> 7 + 3 * 2 - 1.
```

```
12
```

```
5> 37 / 5. % Normal bölme
```

```
7.4
```

```
6> 37 div 5. % Tam sayı bölmesi
```

```
7
```

```
7> 37 rem 5. % Bölümden kalan
```

```
2
```

Bu satırlardan `1>`, `2>` şeklinde başlayanlar Eshell'in ifade yazmamızı istediği satırlar. Bu satırlarda `1>` gibi kısımlardan sonrasını yazın. Başında `1>` şeklinde bir ifade olmayan satırlar ise sonuç satırları yani yazdığımız ifadelerin sonucunda ortaya çıkan değerleri.

İstersek taban aritmetiği de yapabiliriz. Örneğin renk kodları ya da bazı sabitler 16'lık tabanda yazılır. Eğer 10'dan büyük bir taban kullanacaksak `A=10`, `B=11`, `C=12` ... şeklinde 9'dan büyük rakamları kullanabiliriz. Kullanacağımız sayı tabanı en az 2 en fazla 36 olabilir. Bazı taban aritmetiği örnekleri:

```
1> 16#deadbeef == 16#DeAdBEEf. % Sayıları yazarken büyük küçük harf kullanıp
    kullanmadığımız önemli değil
true
2> 2#101010. % Her şeyin cevabı (!)
42
3> 2#101010 + 16#deadBeeF. % Farklı tabanlardaki sayılar üzerinde aritmetik işlem yapabiliriz
3735928601
```

Değişkenler

Bilgisayar programlarında bazı değerler üzerinde işlem yaparız. Değerlere kolayca ulaşabilmek için bu değerlere isimler veririz. İşte bu isim alan değerlere değişken denir. Yalnız değişken ismi sizi yanıltmasın, Erlang'da değişkenler değişmezler. Biraz garip gelebilir fakat bu hata yapmanızı engelleyen harika bir özelliktir ve bu özelliğe sahip dillere saf (pure) programlama dilleri denir.

Erlang'da değişkenler büyük harfle ya da alt çizgiyle (`_`) başlarlar. Ayrıca adı sadece `"_"` olan bir değişken vardır ki bu değişkene değer atarsak bile o değeri almaz. Bu değişken Erlang'ın çok yetenekli örüntü eşleme mekanizmasında kullanılır. Bir örnek verelim:

```
1> X = 3.
3
2> X = X + 1.
** exception error: no match of right hand side value 4
3> Y = 5.
5
4> X + Y * 3.
18
```

Aldığımız hatayı açıklayalım: Öncelikle `"="` operatörü atama operatörü değildir! `"="` operatörü önce sağ tarafı hesaplar sonra sol tarafı hesaplar, sol tarafta tanımlanmamış (değeri olmayan) bir değişken bulursa ona sağ taraftaki ilgili değeri atar. İki taraf eşitse sonucu verir, iki taraf eşit değilse örnekteki gibi hata verir. Bu örüntü eşleme olarak adlandırılır.

İlk durumda `X` değişkeninin bir değeri yoktu. Bu nedenle `X'e` 3 değerini verdi. İkinci durumda `X` değişkeninin bir değeri var. Sonucu hesaplayınca sol taraf 3, sağ taraf 4 değerini veriyor. `3=4` olamayacağından Erlang hata verdi.

Ayrıca 4. ifadede gördüğümüz üzere, değişkenler kod içerisinde değerler gibi rahatlıkla kullanılabilir.

Her ne kadar bu yazı biraz kısa olsa da, sonraki sayıda veri türleri ile ilgili uzun bir serüvenimiz olacak.

Kurumsal 2 Sürüm Yöneticisi Ozan ÇAĞLAYAN:

““Tam istediğimiz gibi oldu” demek hiçbir zaman çok gerçekçi olmaz.”

Ozan ÇAĞLAYAN kimdir?

Ozan Çağlayan 2008 yılında Galatasaray Üniversitesi bilgisayar mühendisliği bölümünden mezun olmuş, Pardus ile 2007 yılında yaptığı yaz stajıyla beraber tanışmış ve o dönemden beri TÜBİTAK BİLGEM çalışanı olarak projeye destek veren bir geliştiricidir.

Pardus ile tanışma hikayeniz nedir?

2007 yılında değişim programıyla Fransa'ya gittim. Önceden de açık kaynak yazılımlara ve işletim sistemlerine ilğim vardı ancak somut olarak okuma yapmak dışında bir katkı ve etkinliğim yoktu. Fransa'da aldığım derslerin tümü Linux üzerinde geliştirme yapılmasını gerektirdiği için dizüstü bilgisayarına Pardus 2007 kurarak tüm ödev ve projelerimi Pardus üzerinde gerçekleştirmeye başladım.

Hata takip sistemine üye olup 1-2 hata bildirdim ve sonra staj döneminin başlamasıyla başvurumu gönderdim ve kabul edildim.

Oturup sadece kod yazarken mi daha mutlu oluyorsun yoksa Kurumsal 2 sürüm yöneticiliği gibi yöneticilik yaparken mi? Bir daha yöneticilik yapmak ister misin?

Aslında vaktimin büyük bir kısmını paket bakıcılığına ve sürüm yöneticiliğine ayırıyorum. Bunun dışında gündelik işleri hızlı bir şekilde halledebilmek için çeşitli Python betikleri ve Pardus paketlerini derleyen derleme çiftliğini geliştiriyorum. Kod yazarken ya da bir hatayı çözmek için bir uygulamanın kaynak kodlarına dalıp başarılı bir yama ürettiğimde tabii ki aldığım zevk daha fazla oluyor ancak sürüm yöneticiliği de önemli bir görev.

Kurumsal 2 tam hayallerinizdeki gibi bir sistem oldu mu? Ekleme istediğiniz bir şeyler var mıydı?

Ekleyecek şeyler tabii ki vardı ancak bir noktada sürümü çıkartmanız gerekiyor. Herhangi bir Linux dağıtımının herhangi bir sürümü için "Tam istediğimiz gibi oldu" demek hiçbir zaman çok gerçekçi olmaz çünkü Linux dağıtımları binlerce farklı donanım üzerinde çalışması beklenen, günden güne gelişen ve değişen açık kaynak dünyasının bileşenlerinden oluşturulan işletim sistemleri. O yüzden tam istediğimiz gibi oldu değil de olabildiğince kararlı bir sürüm oldu diyelim :).

Geliştirme süreçlerinde "iyi ki" dediğiniz bir seçim yaptınız mı? Hangi konuda?

Bu zor bir soru ancak 2011 için Fatih AŞICI tarafından paket yönetim altyapısında yapılan köklü değişiklikleri Kurumsal 2 deposuna da yansıtıp bütün paketleri tekrar derlemek çok yerinde bir hareket oldu. İki depo zaten oldukça farklılaşıyordu, bir de paket yönetim altyapıları ve paket biçimleri de farklı olsaydı ileride PiSi bakımı adına çok büyük zahmet ve işgücü kaybı yaşanacaktı.

Kurumsal 2'yi kimler kullanmalı?

Kurumsal 2'yi öncelikle kurumsal müşteri grupları tercih etmeli. Masaüstü kullanıcıları da tabii Kurumsal 2 kullanmakta özgürler ancak masaüstü ortamının daha hızlı ve kararlı olan KDE 3.5 olması son kullanıcı tarafından keyifsiz ve eski olarak nitelendirilebilir. Sonuçta KDE 4 son kullanıcı için daha görsel, süslü ve eğlenceli bir deneyim sunuyor.

Bir ev kullanıcısı ya da şirketler neden Pardus 2011 değil de Kurumsal 2 kullansın?

Öncelikle Pardus 2011 KDE 4 masaüstü ortamıyla geldiğinden, görece eski donanımlarda KDE 3.5 kadar performanslı çalışmayacaktır. Ayrıca KDE 3.5'in sağladığı ancak KDE 4'ün halen geri kaldığı bazı işlevler var. Kullanıcılar bu sebepten Kurumsal 2'yi tercih edebilirler.

Ayrıca Kurumsal 2 deposu, Pardus 2011 deposu kadar fazla güncelleme içermeyeceğinden, sistemin kararlılığının ve bütünlüğünün olası bir güncellemeyle bozulması da çok mümkün olmayacak. Son olarak Kurumsal 2 uzun bir süre desteklenecek ve geliştirilecek, bu da yine uzun vadede kararlı bir sürüm arayanlar için önemli bir özellik.

Kurumsal 2'de devlet kurumlarına yönelik bir çalışma düşünüyor mu?

Tabii ki devlet kurumlarından Pardus'a göç etmek isteyenlerin ilk tercihi uzun bir süre bakımı yapılacak olan Kurumsal 2 sürümü olacaktır. Ayrıca KDE 3.5 bir çok orta karar donanımda KDE 4'e göre daha hızlı ve kararlı çalışacağından Kurumsal 2 yine öne çıkan bir tercih olacaktır. Çalışmalar mevcut ancak kurum ismi vermem bu noktada doğru olmaz.

Pardus Kurumsal 2 depoları için Bugzilla'da farklı kurumsal ihtiyaçlara yönelik yazılımlara dair talepler var. Bu yazılımları depoda görebilecek miyiz?

Gerçekten kurumsal müşteri tabanı tarafından ihtiyaç duyulan bir yazılımsa, paketlenmesinde lisans bakımından bir sıkıntı yoksa, öncelik sırasında göre bu istekler zamanla yanıt bulacaktır ve bulmaktadır.

Playground'da Trinity (KDE 3.5.x serisini devam ettiren proje/ çatallama) paketleme çalışmalarına gözümüz çarpıyor. Kurumsal 2'nin aktif olarak desteklenen Trinity masaüstü ortamıyla gelme şansı var mı?

Kararlı sürüm çıkmadan önce Trinity masaüstü ortamına geçiş yapmak konusunda kararsız kaldık çünkü ciddi sorunları vardı ve bizim yıllardır paketlerimize yaptığımız yamaların ve değişikliklerin Trinity paketlerine aktarılması gerekiyordu. Ekipten Mehmet ÖZDEMİR bu işi yüklendi ve paketleri hazırladı ancak yine de biz bir sonraki sürümü bekleme kararı aldık çünkü aniden masaüstü ortamı değiştirmek o noktada çok akıllıca olmayacaktı.

İleri ki sürümlerde Trinity masaüstü ortamı olarak sunulabilir ancak şu anda o süreç askıda diyebiliriz.

Paket Yöneticisinin, Firefox'un ve birçok uygulamanın eski sürümleri kullanılıyor. Neden?

Paket Yöneticisi'nin eski değil ancak farklı bir sürümü var. Mesela, Pardus 2011'de sunulan paket oylama altyapısı Kurumsal 2 sürümünde gerek duyulmadığı için kaldırıldı. Bu tarz farklılıklar var. Firefox tarayıcısının da henüz

kararlı sürümü çıkmamız 4 serisini sunmamız, kararlılık sözü veren bir dağıtımdan beklenemezdi o yüzden 3.6 serisini kullanıyoruz.

Dışarıdan program eklenmek istense (kuruma özel) nasıl bir yol izlenmesi gerekiyor?

Öncelikle depoya alınabilir ve kurumsal müşteri tabanı tarafından kullanılabilir bir uygulamaysa hata takip sisteminde yeni paket isteği yapılarak ana depoya girmesi sağlanabilir.

Bunu dışında paket yönetim altyapısında, katmanlı depo denilen üst üste binmiş depo desteğini ileride sunmak istiyoruz. Böylece kullanıcılar birden fazla depoyu rahatça kullanabilecek olduğundan kurumlar da kendi depolarını oluşturabilirler.

Kurumsal 2 ile ilgili eğitimler verebilecek kurumlar mevcut mu?

Bildiğim kadarıyla Kurumsal 2 eğitimi verebilecek eğitimcilerin yetiştirildiği bir kurs ve müfredat çalışması var ancak detayları çok fazla bilmiyorum bu çalışmalar benim alanıma girmediğinden.

Kurumsal 2 kullanmak isteyen son kullanıcılar için estetik olan geliştirmeler (Compiz gibi) eklenmesi düşünülüyor mu?

Böyle bir çalışma düşünülüyor. Zaten Compiz altyapısını uzun zamandır sunmuyoruz ve epey sorunlu olduğundan sunmayı da düşünmüyoruz şu anda.

Kurumsal 2'nin de 32bit ve 64bit sürümleri var mı?

Evet mevcut.

Yol haritanızda belirttiğiniz gün ve saatte sürümleri çıkarmayı nasıl başarabiliyorsunuz?

Aslında yol haritasına uymak başarı olarak görülmemeli, uyamamak bir eksiğimiz olarak görülmeli. Yavaş yavaş eksiklerimizi gidermeye başladığımızdan dolayı oluyor diyebiliriz :).

Günlük yaşantınızda, bilgisayar başında olmadığınızda neler yaparsınız?

Müzik dinlemek, gitar ve piyano çalmak, fotoğraf çekmek, konserlere gitmek, gezmek, tozmak diyelim :).

Normal bir günde, bilgisayar açtığınızda yaptığınız ilk şeyler nelerdir?

Bilgisayarı açtığımda ilk yaptığım şey genelde e-postalarımı kontrol etmek ve gündemi takip ettiğim sitelere girmek oluyor.

Pardus Kullanıcıları İçin Yararlı Adresler

Pardus 2011'i bilgisayarınıza nasıl kurabilirsiniz?

Pardus topluluğu neler yapıyor?

Dergimizin tüm sayılarını nereden bulabilirim?

Ajans Pardus'u dinleyelim!

Nerede bu Pardus kullanıcıları?

Pardus geliştiricileri neleri tartışıyor?

Pardus kullanıcıları neleri tartışıyor?

OpenOffice.org Türkiye

Bir hata buldum, bunu nereye raporlamalıyım?

Pardus ile ilgili teknik bilgiler için nereye bakmalısınız?

Şehrimde Pardus 2011 DVD Gönüllüsü var mı?

Bana Pardus 2011 Kurulum DVD'si gönderir misiniz?

Pardus kullanıcıları www.linux.com'da ne yapıyor?

Windows'tan Pardus'a nasıl geçebilirim?

Pardus kullanıcılarının gezegeninde neler oluyor?

Pardus ile ilgili Sıkça Sorulan Sorular

